

**POZYTYWNA OPINIA KONSULA A. SADOWSKIEGO
O KONGRESIE POLAKÓW W RC**

Co jest realne a co nie?

CZ. CIESZYŃ (sch) - Czy Kongres Polaków w RC znajdzie wspólny język z nowym konsulem generalnym RP w Ostrawie Antonim Sadowskim? Obie strony żywią nadzieję, że tak. I taką też deklarują wolę. Po pierwszym spotkaniu Rady Kongresu Polaków z konsulem prezes Kongresu Józef Szymeczek powiedział jednak dla „Głosu Ludu”: - **Bardzo długą drogą dochodziliśmy do wspólnych stanowisk.**

O wrazenia z poniedziałkowego posiedzenia Rady Kongresu Polaków zapytaliśmy również konsula Sadowskiego. - **Wrażenia przywozłem same pozytywne, choć poglądy były różne. Rozmawialiśmy o sprawach trudnych i muszę przyznać, że po tej rozmowie wiele spraw mi się naświetliło - powiedział w rozmowie telefonicznej dla naszej gazety. - Jestem zbudowany determinacją Kongresu Polaków - dodał, z przyjemnością stwierdzając, że Radę Kongresu tworzą ludzie młodzi, w wielu przypadkach po studiach w Polsce.**

majątków skonfiskowanych jako mienie poniemieckie. - **To jest bardzo trudna sprawa - uważa konsul a propos zwrotu majątków. - Trzeba się zastanowić, jak podejść do niej, przede wszystkim zaś skonkretyzować roszczenia. Oczywiście będę się starał pomóc, ale uważam, że zabiegi o odzyskanie danej nieruchomości powinny być oparte na konkretnym biznesplanie.**

Uzyskanie rekompensaty finansowej - co zdaniem Kongresu byłoby najlepszym dla zaolziańskich Polaków rozwiązaniem - konsul Sadowski nie widzi bowiem zbyt realnie.

Jak dowiedzieliśmy się od prezesa Szymeczka, co później potwierdził również sam konsul, poniedziałkowe rozmowy toczyły się przede wszystkim nt. odzyskania byłych polskich

Toaleta dla Azora

HAWIERZÓW (wak) - Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w mieście z roku 2004, właściciel psa, który wyprowadza go na spacer, powinien mieć przy sobie łopatkę i woreczek na odchody. Zawartosc powinna wyładować w koszu. Rzeczywistość jednak wygląda zupełnie inaczej.

- **Nie wiemy czy to efekt niskiej świadomości czy kultury osobistej, ale przestrzeganie tych przepisów wciąż pozostaje w sferze naszych marzeń - dowiedzieliśmy się w wydziale środowiska naturalnego przy UM.**

- **Wszyscy administratorzy domów dostali od nas informatory, a w nich szczegółowe informacje na temat wyznaczenia specjalnych miejsc dla pieszków. Chodzi o to, by nie sąsiedowały one z placami zabaw.**

ciąg dalszy na str. 2

ciąg dalszy na str. 2

KONFERENCJA W JABŁONKOWSKIM RATUSZU

Tematem pogranicze

JABŁONKÓW (kor) - Ponadgraniczna współpraca na czesko-polskim i czesko-słowackim pograniczu była tematem jednodniowej konferencji, która odbyła się w poniedziałkowe popołudnie w jablonkowskim ratuszu. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele Euroregionu Śląsk Cieszyński oraz miejscowości zrzeszonych w Stowarzyszeniu Gmin Regionu Jablonkowskiego. Gościem konferencji był prof. **František Zich** z Uniwersytetu Jana Evangelisty Purkyně w Ujściu nad Łabą.

To właśnie ta północnoczeska uczelnia opracowała projekt analizujący transgraniczną współpracę w regionach nadgranicznych całej RC i związane z tym problemy. - **Jablonków jako miejsce spotkania został wybrany jako miasto leżące blisko granic RC z dwoma innymi nowymi państwami członkowskimi Unii Europejskiej - powiedział nam współorganizator spotkania, zastępca burmistrza Jablonkowa, Stanisław Jakus.**

ciąg dalszy na str. 2



FOT. MARTYNA TRADKOWSKA-CORUSNIK

Prezes i wiceprezes Polskiego Towarzystwa Medycznego w RC, Jan Karczmarczyk i Józef Szymeczek (w środku i trzeci z lewej) podczas konferencji prasowej w Ostrawie.

POLSKIE TOWARZYSTWO MEDYCZNE W RC

Przed jubileuszem

OSTRAWA (mro) - Trzydzięści lat działalności Polskiego Towarzystwa Medycznego w Republice Czeskiej było tematem konferencji prasowej kierownictwa tej organizacji, która odbyła się w poniedziałek w „Domu Polskim” w Ostrawie.

Prezes **Jan Karczmarczyk** oraz jego zastępca, **Józef Słowik**, podsumowali dorobek Towarzystwa, w tym m.in. 292 spotkania piątkowe organizacji, która zrzesza obecnie blisko 130 lekarzy i ludzi związanych z medycyną. Wspomniano o I Zjeździe Polskich Le-

karzy i Lekarzy Polskiego Pochodzenia Europy Środkowo-Wschodniej w marcu 1993 roku, w którym uczestniczyło 147 lekarzy (tematami wiodącymi były wtedy historia medycyny i onkologia).

Mówiono, że od 1997 roku informacje o PTM są dostępne na Internecie (www.medics.cz/ptmrc lub ptmrc.virt.cz). Wspomniano o działalności wydawniczej (książka J. Słowika, T. Hławiczki i K. Santariusza „Dr. Olszak i jego następcy”) oraz o obchodach 25-lecia w Stonawie, w ramach których miała miejsce międzynarodowa konferencja naukowa.

Emmerová odwołana

BRNO/OSTRAWA (mro) - Premier Paroubek odwołał wczoraj ministrowi zdrowia **Miladę Emmerová**. Pełni tymczasowo obowiązki mini-

stra został dotychczasowy wiceminister ds. opieki medycznej i prewencji **Jiří Koskuba**. Premier podziękował M. Emmerovej za jej pracę, przy czym zaznaczył, że wydaje mu się, iż w ministerstwie potrzebne są zmiany. Kroplą, która przelała czarę, nazwał informację z wtorku, gdy to 6 wiceministrów Emmerovej podało się do dymisji, deklarując wolę ustąpienia z zajmowanych stanowisk. Dodajmy, że odwołanie minister Emmerovej nastąpiło w niepełny tydzień po proteście lekarzy rejonowych w sprawie zaległych przez kasy chorych opłat.

Nie był ostatni

Jan Pyszko - „kandydat Polonii świata” - przegrał wczoraj w wyborach prezydenckich. Jego przeciwnikiem był **Jan Pyszko**, 75-letni lekarz emeryt, który otrzymał w wyborach prezydenckich łącznie 10 371 głosów. W głosowaniu wzięli udział mieszkańcy miast oddali na niego 10 371 głosów, ludność wiejska - 4179 głosów, pasażerowie statków - jeden głos, w zagranicy zaś na „kandydata Polonii” zagłosowało 58 Polaków. (s)

Szpital w drodze

BRNO (mro) - Międzyresortowy zespół kryzysowy RC odpowiedział na apel pakistańskiego rządu i wczoraj w południe wysłał do dotkniętej katastrofą częśći Pakistanu w pełni wyposażony szpital polowy. Wraz z nim udala się na tereny nawiedzone trzęsieniem ziemi grupa 14 lekarzy i pracowników o logistyczną grupę strażaków. Czeski zespół będzie mógł pracować niezależnie od lokalnych sił i sprzętu przez 5 dni.

Pogoda

CZWARTEK - Zachmurzenie małe. W nocy i wczesnym ranku mgły. W ciągu dnia zmienne opady. Temperatura w nocy od 3 do 8 st. C, w dzień od 12 do 16 st. C. PIĄTEK - Bez większych zmian. Rano i wczesnym rankiem mgły. Tem. w nocy od 3 do 8 st. C, w dzień od 13 do 17 st. C.

Ortopedia po remoncie

ORŁOWA (wak) - Po miesięcznej przerwie spowodowanej remontem i modernizacją na I oddziale ortopedii wrócili pacjenci. Koszt modernizacji pokojów, rekonstrukcji łaźni centralnej i założenia instalacji tlenowej w pokojach pacjentów wyniósł milion koron.

Oddział posiada 16 łóżek oraz jeden pokój ponadstandardowy. Podczas modernizacji stan łóżek zredukowano o cztery. - **Nie oznacza to, że przyjmować będziemy mniej pacjentów. Na odwrót. Nowa metoda wykonywania zabiegów totalnej endoprotezoplastyki stawu kolanowego z wykorzystaniem systemu nawigacji kompu-**

terowej OrthoPilot, którą stosuje nasz szpital, umożliwia, że pacjent już po tygodniu może zostać wypisany ze szpitala. Stąd decyzja o zmniejszeniu liczby łóżek - powiedział nam MUDr **Tomáš Knybel**, ordynator orłowskiej ortopedii.

System nawigacji komputerowej OrthoPilot pozwala na bardziej precyzyjne osadzenie implantu i wydłużenie okresu funkcjonowania protezy stawu kolanowego. Stosowanie tego systemu rozszerza także możliwości archiwizacji danych o przeprowadzonych operacjach. Rocznie w orłowskim szpitalu operuje się tą metodą 250 osób.

KONIEC BATALII O POLSKIE NOSÓWKI W DOWODZIE ZEZWALAJĄCYM NA POBYT W RC?

Trwająca blisko 6 lat batalia Kongresu Polaków w RC o wpisywanie w dowodach zezwalających na pobyt (Průkaz o povolení k pobytu) imienia lub nazwiska po polsku (m.in. z uwzględnieniem nosówek „a”, „e”) przynosi pierwsze owoce.

Ostatnia decyzja w tej sprawie wydana przez praską Dyrekcję Policji Cudzoziemskiej i Granicznej nie pozwala wprowadzić kierować się pisownią obcych aktów metrykalnych, uznaje jednak obcojęzyczną pisownię w tych wydanych w naszym kraju. W obowiązującej od tygodnia decyzji czytamy zatem: **Imię lub nazwisko cudzoziemca zostanie odtąd w dowodzie zezwalającym na pobyt obywatela kraju członkowskiego Wspólnoty Europejskiej podane w innym języku niż czeskim tylko za okazaniem dokumentu metrykalnego RC, w którym imię lub nazwisko jest zapisane w innym języku niż czeskim.**

W konkretnym, udostępnionym nam przez Kancelarię Kongresu Polaków przypadku można mówić zatem o sukcesie. Pan **Jan Nieciąg** dysponujący czeskim aktem ślubu wydanym przez karwiński USC,

Niby coś drgnęło, ale...

w którym jego nazwisko wpisano poprawnie z „a”, może się teraz domagać wpisania tegoż „a” w nazwisku w dowodzie zezwalającym na pobyt (wcześniej jego nazwisko zapisano tam jako Nieciąg).

Mimo to nie przestaje zastanawiać zmianą linii argumentacji władz policyjnych. Kiedy bowiem w 1999 r. po raz pierwszy otwarto kwestię poprawnego zapisu nazwiska Nieciąg, niemożność wpisania polskiej nosówki Policja tłumaczyła brakiem odpowiedniego wyposażenia technicznego (specjalnego typu drukarki lub maszyny do pisania). Rok

temu okazało się, że nowy system informacyjny stosowany przez służby policji cudzoziemskiej potrafi już taki znak napisać, ale nie jest w stanie go wydrukować. Ostatnia zaś decyzja w tej sprawie techniczny aspekt zapisu zdaje się zupełnie pomijać. Odsyłając do art. 87m ust. 2 ustawy nr 326/1999 Dz. U. o pobycie cudzoziemców na terenie RC oraz o

zmianie niektórych ustaw, w późniejszym brzmieniu, oraz do art. 26 ust. 2 ustawy nr 301/2000 Dz. U., o metrykach, imieniu i nazwisku i o zmianie niektórych związanych z tym ustaw, w późniejszym brzmieniu), stawia natomiast nowe wymagania. Aby mieć polsko- (czy inaczej z cudzoziemską) brzmienie imię lub nazwisko zapisane w dowodzie zezwalającym na pobyt w oryginalnej transkrypcji, trzeba się wylegitymować czeskim dokumentem metrykalnym, w którym istnieje już taki właśnie (obcy) zapis.

ciąg dalszy na str. 2



Znad Wisły

■ W procesie „Lowców skór” były lekarz łódzkiego pogotowia, zeznający we wtorek, przyznał, że kilkadziesiąt razy przyjął pieniądze od zakładów pogrzebowych za informację o zgonach pacjentów. W pogotowiu mówiono mi, że wszyscy biorą – zeznał. W procesie toczącym się przed Sądem Okręgowym w Łodzi na ławie oskarżonych zasiada dwóch byłych sanitariuszy i dwóch byłych lekarzy pogotowia ratunkowego. Świadek przyznał przed sądem, że w pogotowiu rzucił dyspozytor Tomasz S. i jego brat sanitariusz Sławomir, a ówczesny dyrektor pogotowia wykonywał to, co chcieli bracia S. Opowiadał, że zawsze woził pacjentów w ciężkim stanie z domu do szpitala, a niektórzy członkowie załóg mieli do niego pretensje, że „nawet skóry wozą do szpitala”.

■ Telekomunikacja Polska ma się wstrzymać z podwyżką cen połączeń międzynarodowych z numerami zaczynającymi się od 0-708-1. Taką decyzję podjął Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Za pomocą tego numeru operatorzy alternatywni, jak Netia czy Energis, realizują między innymi połączenia międzystrefowe i międzynarodowe. Abonenci TP SA mogą, wybierając takie numery a później numery docelowe, prowadzić tańsze rozmowy międzynarodowe. TP SA, określając ceny połączeń z pierwszym numerem, praktycznie decyduje o opłacalności całego połączenia

■ Zwiększa się przewaga Donalda Tuska nad Lechem Kaczyńskim w wyścigu o prezydenturę – wynika z sondażu PBS dla „Gazety Wyborczej”. Tusk prowadzi z poparciem 56 proc. badanych przed Lechem Kaczyńskim, który uzyskał 44 proc. Sondaż przebiegł w poniedziałek, kiedy były już znane wyniki I tury wyborów prezydenckich. Poseł Prawa i Sprawiedliwości Jacek Kurski został we wtorek usunięty ze sztabu kandydata na prezydenta Lecha Kaczyńskiego. Ma to związek z jego wypowiedzią, w której sugerował, że dziadek Donalda Tuska na ochotnika zgłosił się do Wehrmachtu.

■ Główny Inspektor Sanitarny Andrzej Trybusz zapewnił, że niemal nie istnieje w Polsce zagrożenie szerzenia się wirusa ptasiej grypy wśród ludzi. Bardzo prawdopodobne jest natomiast wystąpienie tej choroby wśród ptaków. Według Trybusza rząd jest przygotowany i robi wszystko, by zapobiec wystąpieniu epidemii. Podjęto już decyzję o zakupie 2 mln szczepionek przeciwko grypie. Trybusz podkreślił, że nie stwierdzono dotychczas przypadków przenoszenia się ptasiej grypy z człowieka na człowieka.

■ 135 tys. Polaków rocznie zapada na choroby nowotworowe, ale tylko 42 proc. z nich przeżywa 5 lat. To najgorszy wynik w Europie – wynika z raportu o dostępności leczenia przeciwnowotworowego na kontynencie europejskim. W Polsce są problemy w dostępie do leków onkologicznych, brakuje pieniędzy na opiekę zdrowotną i przeciąga się rejestracja nowych leków.

■ Zmiana systemu finansowania budowy autostrady A2 spowoduje spory poślizg. Nie w 2008 roku, ale najwcześniej w 2011 roku warszawscy będą mogli jeździć autostradą A2 na odcinku Konotopa – Stryków pod Łodzią. To nieoficjalna informacja, którą zdobyło „Życie Warszawy”. Powodem jest fakt, iż ustępujący rząd Marka Belki zmienił zasady finansowania budowy wartego 500 mln euro podwarszawskiego odcinka autostrady A2 – z okolic Łodzi do zachodniej granicy stolicy.

Opr. (mro)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.



Fot. WŁADYSŁAW OWCZARZ

We fryszackiej Bibliotece Regionalnej w Ryńku Masaryka od ub. tygodnia oglądać można prace pochodzące z Karwiny młodej plastyczki Dominiki Michailidisowej. Po uzyskaniu licencji na Uniwersytecie Technicznym w Libercu na wydziale tkanin i projektowania odzieżu studiuje na wydziale sztuki użytkowej i designu w mieście Usti n. Labą. Wśród ekspozycji na uwagę zasługują obrazy malowane na cienkich tkaninach, obiekty przestrzenne oraz fotografia artystyczna. Wystawę nazwaną „Hokus” zwiedzać można do 28 bm. w godzinach otwarcia biblioteki.

Połączy je benzen

OSTRAWA (mro) – Węgierskie zakłady chemiczne BorsodChem Rt. weszły w posiadanie 100 proc. udziałów spółki Ciech S.A w Petrochemii Błachownia Śląska. Ten pierwszy zakup na polskim rynku umożliwił firmie BorsodChem rozszerzenie produkcji twardych i miękkich pian poliuretanowych.

Mający swoją fabrykę także w Ostrawie BorsodChem (byłe Moraw-

skie Zakłady Chemiczne) ekspanduje na rynki środkowoeuropejskie. W Błachowni Śląskiej produkuje się głównie benzen i toluen. Majątek polskiego zakładu oceniany jest na 25 mln zł, a jego roczne dochody osiągną kwotę 75 mln dolarów. W Błachowni zatrudnionych jest 200 pracowników. Ostrawski i polski zakład BorsodChem będą kooperować przy przeróbce benzenu.

Toaleta dla Azora

Dokończenie ze str. 1

W Hawierzowie miejsc takich jest dziewięć i zajmują powierzchnię 71 005 metrów kwadratowych. Najnowszy wybieg-toaleta otwarto przed kilku tygodniami. Jest nim nie wykorzystany dotąd ogrodzony teren (4700 m kw.) wokół byłego przedszkola przy ul. J. Seiferta w Hawierzowie Mieście.

Za nieprzestrzeganie zasad ustawy grozi kara grzywny.

Kontrolowaniem porządku zajmują się strażnicy miejscy, którzy właścicielowi psa za zanieczyszczenie chodnika czy skweru mogą nałożyć mandat. W większości jednak przypadków kończy się na upomni-

MOIM ZDANIEM

Nie znam człowieka, który przynajmniej raz w tygodniu nie ponarzekłby na pokrywające chodniki naszych miast psie odchody. Media wprawdzie przekonują właścicieli najwiewniejszych przyjaciół człowieka, że warto na przechadzkę z psem (lub psiskiem) zabrać do kieszeni woreczek plastikowy, by włożyć do niego później psi „produkt”, ale to wszystko jakby groch o ścianę... Nic więc dziwnego, że każdemu z nas zdarzyło się już, zwłaszcza po ciemku wdepnąć na ulicy lub chodniku w małe lub większe „co nieco”...

Z psami to jednak – przynajmniej jak tak uważam – jeszcze pestka. Gorzej jest, gdy życie swoim bliźnim umili w ten sposób sam człowiek, lubiący się nazywać panem wszelkiego stworzenia. Nie wierzyście, że i to może się zdarzyć? I ja tak myślałem – do wtorku, kiedy to naprawdę zwątpiłem.

Idąc w tym dniu po ul. Dworcowej w Cz. Cieszynie, postanowiłem wpaść do bankomatu, mieszczącego się w klatce jednej z kamienic. Od razu skrzywiłem nos; coś po prostu śmierdziało. Najpierw spojrzałem na buty – nie było co wdepnąć! Ale skąd! Kiedy odwróciłem głowę, widziałem TO w kacie. Ale TO nie było psie, bo wówczas musiałoby chodzić o ogromne bydlę, co najmniej doga, bernardyna lub Sienkiewiczowskiego Sabę, a takich psów raczej nie zauważyłem ostatnio na ulicach Cieszyna. TO było po prostu – przepraszam za określenie – zwykłą ludzką

Przed jubileuszem

Dokończenie ze str. 1

Mówiono o działalności samokształceniowej i wysyłaniu zaolziańskich lekarzy na staże do Warszawy, a także o przyjęciu stażystki z Ukrainy w szpitalu „Podlesie” w Trzyńcu. Podkreślano także działalność wystawienniczą Towarzystwa jako współorganizatora wystaw „Medica Moravia” w Ostrawie.

Przedstawiciele PTM podkreślali, że szczególnie w latach 80. Towarzystwo pełniło funkcję pomostu informacyjnego między światem a zamkniętą na nowości medyczne Czechosłowacją. Po Aksamitnej Rewolucji PTM-owi otworzyły się drzwi współpracy ze środowiskiem medycznym po drugiej stronie Olzy, zwłaszcza szpitalami w Rybniku i Cieszynie. Towarzystwo aktywnie działa na rzecz niepełnosprawnych, współpracując ze Stowarzyszeniem „Trianon”, przyczynia się do „debarieryzacji” życia społecznego, od lutego br. współpracuje z Regionalnym Towarzystwem Oświaty Zdrowotnej w Rybniku, którego przedstawiciele również uczestniczyli w konferencji prasowej.

Na konferencji przedstawiono także zarys Kongresu PTM, który odbędzie się w dniach 21-22 października w hotelu „Steel” w Trzyńcu. Organizatorzy spodziewają się udziału w nim 130 gości. Kongres otoczony został patronatem Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie oraz Czesko-Polskiej Izby Handlowej w Ostrawie, natomiast jego

gwarantem będzie Czeska Izba Lekarska w Karwinie. Fachowe wykładczy uzupełni zwiedzanie centrum Kardiochirurgii Szpitala na Podlesie spektakl pedagogiczny pt. „Obok” przygotowany przez Studio Teatralne z Rybnika, który traktuje o ludzkiej marginesu społecznego, oraz złożeń hołdu w miejscu katastrofy polskolotników Żwirki i Wigury na Kościelcu. Wszelkie dane o Kongresie są dostępne w Internecie (ptm30.wz.cz).

Jeśli chodzi o przedstawienie atralne „Obok” w wykonaniu zespołu z Rybnika, to – jak zapewniają organizatorzy – będzie ono dostępne darmo! także dla szerokiej publiczności. Odbędzie się w sali teatralnej mu Kultury „Trisia” w piątek o godzinie 17.30.

Tematem pogranicza

Dokończenie ze str. 1

Dyskutowano przede wszystkim o tym, co się w regionach przygranicznych zmieniło po wejściu RC, Polskiej Słowacji do UE. Zaolziańscy uczestnicy dyskusji podkreślili, że kontakt sąsiadami jeszcze bardziej się ożyły i granice praktycznie zanikają, współpraca ze słowackimi gminami jest mniej intensywna niż z miejscowościami i związkami komunalnymi w polskiej części Śląska Cieszyńskiego. Na zaolziańskim rynku można się coraz częściej spotkać z firmami zarówno polskimi, jak i słowackimi, z których usług chętnie korzystają mieszkańcy regionu. Dobrze układa się też współpraca na polu kultury między szkołami.

Projekt usteckiego uniwersytetu w ramach którego odbyło się jubileuszowe spotkanie, finansowany ze środków czeskiego MSZ i Unii Europejskiej.

Niby coś...

Dokończenie ze str. 1

Odpowiedniej czcionki już zatem nie brakuje, co potwierdził „GL” zastępca szefa wydziału ds. cudzoziemców praskiej Dyrekcji Policji Cudzoziemskiej i Granicznej, płk JUDr Jan Chudoba w kwestii ujednolicenia algorytmu stosowania obcojęzycznych liter przez odpowiednie organy służb policyjnych. Czegóż więc? (sch)

Kultura z trzewi rodem

kupą. I to ogromną. Nie rozumiem – mówiłem później koleżdze – tuż obok jest hotel z restauracją, obok dworzec z toaletą czynną przez całą dobę...

„A może to nie brak wychowania i kultury osobistej, ale wprost przeciwnie – zastanawiał się kumpel. „Sam przecież podsunąłem mi książkę felietonów Stanisława Lema »Dylematy«. Lem w jednym z rozdziałów pisze o młodych twórcach, którzy potrafią w galerii – demonstrując swoją niezależność i poglądy – wystawić nawet własne, no – powiedzmy – guano. A i ty wspominał o młodych czeskich plastykach, którzy podobnego wyczynu dokonali w jednych z praskich galerii. Może facet chciał w ten sposób, niczym graficznie, przedstawić, co myśli o świecie?”

No tak, młodzi twórcy i krytycy. Lubię ich. Ale gdy ostatnio np. jeden z nich bronił w prasie programów „reality show”, mówiąc, że o czymś podobnym mówili najwięksi twórcy awangardowi i że taki program to po prostu szczyt kultury, też zwątpiłem. Może zatem ktoś z nich po lekturze tego tekstu o przynależności do bankomatu się obrazi, zaprotęstuje przeciwko atakom na kulturę? – zapytał kolegi. „Nie obawiaj się” – odpowiedział. „Na Zaolziu podobne wyczyny na szczęście, jeszcze nie dotarły. A jeśli ktoś się odezwie, nic prostszego – proponujemy mu wtedy, że wpadniemy do jego mieszkania i zamienimy jedne z pokoi w istną galerię...”

JACEK SIKORA

Piekawostki

Internet górą!

Wydatki na ogłoszenia i reklamę internetową przekroczyły w 2005 roku w Wielkiej Brytanii 1 mld funtów. Oznacza to, iż reklamodawcy więcej wydadzą w Internecie niż w radiu czy tzw. reklamie outdoorowej. W I półroczu tego roku na reklamę internetową przeznaczono 490 mln funtów, czyli aż o 62 procent więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. W tym samym okresie cała branża reklamowa w Wlk. Brytanii zanotowała tylko 3-procentowy wzrost. Udział rynku reklamy internetowej w całym rynku reklamowym wzrósł do 5,8 proc. Jest to już więcej niż wynoszący 5,1 proc. udział reklamy zewnętrznej (billboardy, ogłoszenia wolnostojące i przystankowe). Także mniejsze są udziały reklamy radiowej, wynoszące po I półroczu 3,6 proc. W I półroczu 2005 roku na reklamę internetową

została wydane więcej niż w całym roku 2003, kiedy to wydatki na tę formę reklamy sięgnęły 407,8 mln funtów.

Grób czecha

Gubernator nadwołżańskiego obwodu uljanowskiego, Siergiej Morozow, zaproponował, by woda bolszewickiej rewolucji Włodzimierza Lenina pochować w Uljanowsku, w mieście jego narodzin, oczywiście gdy zapadnie decyzja o pogrzebaniu zabalzamowanych zwłok. Morozow proponuje, żeby Lenina pochować na cmentarzu byłego męskiego Klasztoru Pokrowskiego, obok ojca – Ilii Nikolajewicza Uljanowa. Zabalzamowane ciało woda bolszewickiej rewolucji spoczywa w mauzoleum na moskiewskim Placu Czerwonym od jego śmierci w 1924 roku. Co jakiś czas pojawiają się sugestie, by mumię pochować, lecz kwestia ta wywołuje zawsze kontrowersje. Dysku-

sja na ten temat ożywiła się ostatnio po sprowadzeniu do Rosji prochów jednego z przywódców kontrewolucji w 1917 roku, generała Antona Denikina. Prochy Denikina pochowano w Monastyrze Dońskim w centrum Moskwy.

Ciąża nadal ryzykowna

Pół miliona kobiet umiera co roku na świecie z powodu komplikacji związanych z ciążą i porodem, a ponad 8 mln kobiet ma problemy zdrowotne wynikające z powikłań w czasie ciąży i porodu – wynika z tegorocznego raportu Funduszu Ludnościowego Narodów Zjednoczonych (UNFPA). „Sytuacja ludności świata 2005”. 95% zgonów kobiet z powodu komplikacji związanych z ciążą i porodem ma miejsce w Azji i Afryce. Tam ryzyko śmierci wynosi 1:16, a w najuboższych regionach nawet 1:6. Tymczasem w krajach rozwiniętych jest to 1:2800.

Spirytusowe »eldorado«

OSTRAWA (mro) – Tysiące litrów rytytu ujawnili celnicy ostrawskiej Dyrekcji Celnej w Trzyńcu. Grupy kontrolerów celnych w trakcie poszukiwania terenu jednej ze spółek handlowych w Trzyńcu natknęły na kilka wielkich pojemników z przeczyszczoną cieczą.

Po pobraniu próbki stwierdzono, jest to 95 proc. spirytus. Oprócz niego znaleziono również urządzenia filtracyjne i pełniące. Właściciele spółki potwierdzili celnikom, że te części z gazynów wynajmuje prywatny przedsiębiorca z Trzyńca.

Jak przekazał nam Karel Mošková, rzecznik prasowy Dyrekcji Celnej w Ostrawie, kontrolerzy zabezpieczyli 10 600 litrów alkoholu. Straty skarbu państwa z tytułu niezapłaconego podatku akcyzowego oszacowano na 2,66 mln koron.

Jubileuszowe imprezy w Końskiej

W ramach siedemsetlecia pierwszej wzmianki o Końskiej w pewnym stopniu działalność społeczno-kulturalna w tej podzielonej części wielkiego Trzyczca. Ludność jakby nie pamiętała i zatroskała o swą przeszłość.

Najpierw pod koniec czerwca otwarto w Muzeum Huty Trzyczca i Miasta Trzyczca wystawę nazwaną „Z życia Końskiej”. Wystawa ta, chociaż była krótko czynna ze względu na remont muzeum, zainteresowała kończanów, o czym świadczą żywe dyskusje na jej temat.

Natomiast w sobotę 1 października z inicjatywy nowo powstałego Stowarzyszenia Obywatelskiego „O rozwój Końskiej” odbyła się uroczystość poświęcona 700-leciu tej miejscowości. Chodziło właściwie o festyn i zabawę towarzyszącą z bogatym programem kulturalnym.

Na festynie wraz z orkiestrą „Jaworowy” zaśpiewano „Tysiąc lat, tysiąc lat niech żyje Końska nam”, po czym **Tadeusz Karzeł**, radny miasta Trzyczca i przewodniczący nowego stowarzyszenia, w kilku słowach przedstawił zarys historii Końskiej i poinformował o założeniach nowego stowarzyszenia. Chodziło o próby ożywienia życia społeczno-kulturalnego w miejscowości.

Program imprezy poprzedził mecz piłkarski między Osówkami i Podlesiem, który zakończył się zwycięstwem Osówek 4:1 (pierwszą drużynę zorganizował **Jan Gaura**).

W programie występy dzieci i młodzieży z czeskiego przedszkola i szkoły podstawowej (polskich już w Końskiej nie ma), orkiestry i zespołu tanecznego „Jaworowy” z Trzyczca, małżonki; o atrakcje na imprezie zadbał organizatorzy z Kojkowic (kończanów strażaków ze stulecia). W imprezie festynowej stoiska a wieczorem uczestnicy bawili się w sali gimnastycznej jedynej, też już zagro-

nię. Impreza cieszyła się nadspodziewanie dużym zainteresowaniem. Według organizatorów, zjawilo się około 500 osób. W ramach imprezy czynna była wystawa na temat historii wsi (część ekspozycji pochodziła z wystawy w trzynieckim muzeum), a jako że nazwa Końskiej od koni się wywodzi, właściciel konia, **Piotr Stec**, wozil na furce chętnych (głównie dzieci) po najbliższej okolicy. Z okazji jubileuszowego festynu sprzedawano też specjalne wypieki piernikowego konia.

Przypomnieć jeszcze wypada, iż w tych dniach ukazała się także szczupła publikacja **Oskara Lanca** pt. „Besedy s přáteli”. Chodzi w zasadzie o luźne rozmowy autora i przypadkowe wspomnienia niektórych mieszkańców Końskiej, rozmowy z nimi o jej przeszłości, teraźniejszości i temu podobnie.

Kolejną imprezą poświęconą tej rocznicy było spotkanie krajan, mieszkańców oraz sympatyków Końskiej w szkole zakładowej na Kanadzie w dniu 8 października. Inicjatorem tego spotkania był niezamordowany pod tym względem (bo takie spotkania organizuje już od 20 lat) **Emil Pytlík**. Tak więc w najmłodszej części Końskiej, Kanadzie, zebrało się ponad 180 przeważnie starszych mieszkańców, by przy dźwiękach orkiestry dętej „Vrcovjaci” bawić się i z przysłowiową leżką w oku wspominać czasy, gdy Końska była jeszcze całością. Organizatorami byli absolwenci dawnej czeskiej szkoły i Czesi tu przeżalali, ale nie zabrakło także miejscowych Polaków. Słowo wstępne z krótkim zarysem historii wsi wygłosił E. Pytlík, bardzo ciepło i pięknie tamte czasy i lata szkolne wspomniła **Vlasta Kolomaznikova** z domu **Kyjonka**. Bawiono się, tańczono, dyskutowano, pokazywano sobie zdjęcia, Końska na kilka godzin ożyła we wspomnieniach.

Jubileusz Końskiej w znaczenie skromniejszych wymiarach przypomniał sobie niedawno także miejscowi pezetkaowcy podczas tradycyjnego pieczenia placków.

Natomiast Czeski Związek Działkowców na Podlesiu zorganizował w dniach 8-9 października w klubie MK PZKO na Podlesiu wystawę owoców, jarzyn i kwiatów, w ramach której pokazano także ekspozycje z czerwcowej wystawy muzealnej. Wystawę obejrzało około 240 osób.

KAZIMIERZ JAWORSKI



Jubileuszowy festyn w Końskiej zgromadził około pięćset osób.

Festiwal tajemnic

HAWIERZÓW (wak) – W dniach 15 i 16 października w Domu Kultury L. Janna odbędzie się III Festiwal Ezoteryczny. Tematem przewodnim tej edycji będzie niezwykle istotny dla zdrowia fizycznego i psychicznego problem harmonii ducha, umysłu i ciała.

Organizatorzy festiwalu, Stowarzyszenie Obywatelskie „Angelis”, zaprosili do Hawierzowa szereg wybitnych postaci medycyny alternatywnej. O ziołach i ich leczniczym działaniu mówić będzie **Pavel Váňa**, astrolog **Antonín Baudyš** opowie o kosmicznej praenergii i o tym, co „mówią” o nas gwiazdy, **František Libica** zaś zaznajomi uczestników imprezy z energią piramidą. Z alternatywnymi metodami leczenia schorzeń oczu i kręgosłupa zapoznają zwiędających lekarze **Miroslav Pekárek** oraz **David Pánek**. Jednym z zagranicznych gości będzie terapeuta **Jürgen Schilling** z Niemiec.

Udział w weekendowej imprezie zapowiedziały firmy produkujące ziada, miody, preparaty uzdrawiające i wzmacniające, naturalne kosmetyki, sprzęt radiestezyjny i magiczną biżuterię. Swoje usługi proponować będzie także wróżka (wróżenie z kart) oraz **Pjer la Szez**, znawca metody Feng Shui. Do dyspozycji będzie także literatura fachowa. Targi można zwiedzać w sobotę w godz. 9–22, w niedzielę w godz. 10–18.30. Wstęp 200 i 350 koron (na dwa dni), na poszczególne prelekcje – 90 koron.

W NASZYM WOJEWÓDZTWIE PONAD 96 TYS. LUDZI BEZ PRACY

Wrześniowa mapa bezrobocia

W lipcu i sierpniu, kiedy w województwie morawsko-śląskim liczba bezrobotnych wzrosła, we wrześniu zanotowano spadek o 641 osób. – Nie spodziewaliśmy się tego, zwłaszcza wrzesniowego, że wrzesień to miesiąc, w którym grupowo zgłaszają się do urzędów absolwenci szkół – powiedziała nam **Silava Bađurova**, rzecznik prasowy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Ostrawie. – Nie zmienia to jednak faktu, że nadal w naszym regionie co piąta osoba w wieku produkcyjnym jest bez pracy.

W miejscowościach Karwińskiego bezrobocie rozkłada się w sposób następujący: Sucha Góra (23,40 proc.), Karwina (22,10 proc.), Dąbrowa (21,90 proc.), Pietwałd (20,50 proc.) i Cz. Cieszyn (17,60 proc.), Olbrachcice (13,60 proc.), Rychwałd (12,80

proc.) oraz Cierlicko (11,50). Ogółem w byłym powiecie karwińskim jest obecnie 26 860 osób bez pracy, o 189 mniej niż w sierpniu.

Na Podbeskidziu najwyższą stopę bezrobocia ma mikroregion frydecko-mistecki (12,90 proc.), z kolei trzyniecki (12,50 proc.) oraz frydlański (12,30 proc.). Pod koniec września w rejestrze UP było 14 714 bezrobotnych, o 52 mniej niż przed miesiącem.

We wrześniu w województwie morawsko-śląskim było 96 310, a w całym kraju – 503 396 ludzi bez pracy.

Ciekawa jest analiza bezrobocia pod względem płci. W tej kategorii dominują kobiety. We wrześniu bez pracy pozostawało ich 56 proc. Trzy czwarte osób poszukujących pracy do niedawna pracowało. Niestety, na

tyle długo pobierają już zasiłki dla poszukujących pracy, że tylko 14 proc. z nich może korzystać z takiego zasiłku. Zjawisko to ściśle wiąże się z inną tendencją – stale powiększającą się liczbą osób trwale będących bez pracy.

– Większość osób poszukujących pracy to ludzie z wykształceniem zawodowym i podstawowym – twierdzi **Bađurova**. – Tylko niecałe 3 proc. spośród nich to absolwenci wyższych uczelni. Osobom bez wykształcenia będzie coraz trudniej. Dlatego jedyną szansą dla młodych mieszkańców regionu jest rzetelna edukacja.

Na razie jednak perspektywy dla osób pozbawionych pracy nie są najlepsze. Na jedną ofertę pracy największej bezrobotnych przypada w Karwińskim (71 osób), z kolei w Moście (45) oraz w Bruntalu (40). **(wak)**

Krajowy też atrakcyjny

Sezon letnich urlopów dobiegł końca. Jak wynika z danych Stowarzyszenia Czeskich Biur Podróży, chętniej niż w ubiegłych latach odwiedzaliśmy krajo- we kurorty i ośrodki wczasowe. Ogółem 40 proc. mieszkańców RC urlop spędziło na terenie republiki. Palmę pierwszeństwa dzierży góry – Jizerskie i Orlickie, Karkonosze, Jesioniki i Beskidy. Z miast te o wyjątkowych walorach historyczno-turystycznych:

Praga, Kutna Góra, Czeski Krumlow, Tabor i Litomyśl oraz kurorty Mariańskie i Franciszkowe Łaźnie, Karlowe Wary, Podziebrady, Trzeboń, Jachimow, Luhaczowice, Czeladna i Darków. Najbardziej popularne kierunki zagranicznych wyjazdów to Chorwacja, Tunezja, Włochy, Grecja, Hiszpania, Egipt, Bułgaria, Kreta, Turcja i Słowacja. Najkorzystniejsze były w tym roku wakacje w Egipcie. **(wak)**

BIBLIOTEKA REGIONALNA W KARWINIE, STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ POLSKIEJ KSIĄZKI I »GŁOS LUDU« ZAPRASZAJĄ DO UDZIAŁU W ANKIECIE

»Książka Zaolzia«

W 1954 roku w wydawnictwie SLA ukazały się „Przysłowia i powiedzenia ludowe ze Śląska Cieszyńskiego” **Józefa Ondrusza**. Już na karcie tytułowej autor

umieścił jedno z przysłów jako motto: *Gdo tóm ksióznke ukradnie, tymu rynku upadnie u samego ramiynia, urośnie mu z kamiynia.*

Opracowanie zawiera blisko 8000 dotąd opublikowanych i nie opublikowanych śląsko-cieszyńskich przysłów i powiedzeń ludowych z zbiorów śląsko-cieszyńskich. W przedmowie autor dokładnie omawia wszystkie źródła, zarówno drukowane, jak i rękopiśmienne, z których korzystał przy zbieraniu materiału naukowego. Mimo to wydanie SLA-owskie jest publikacją popularną, w której przysłowia uszeregowano w porządku alfabetycznym wg początkowych wyrazów, a zestawienie uzupełniono słownikiem wyrazów gwarowych. Książkę wydano w nakładzie 3000 egzemplarzy.

W przedmowie wydania z 1954 roku autor zapowiada kontynuację prac i przygotowanie opracowania naukowego zgrupowanego materiału. W 1960 roku Polskie Towarzystwo Ludoznawcze mające siedzibę we Wrocławiu w swym wydawnictwie ciągłym pt. „Prace i materiały etnograficzne” opublikowało pracę **Józefa Ondrusza** pod tytułem „Przysłowia i przymówiska ludowe ze Śląska Cieszyńskiego”. Wbrew zapowiedziom, materiał nie został zasadniczo poszerzony. Pracę uzupełniono indeksem wyrazów opracowanym przez **L. Tumidajewicza**. W zrebie głównym alfabetycznie ułożone przysłowia zostały opatrzone numerami (jest ich dokładnie 8566), do których indeks odsyła, dając czytelnikowi możliwość odszukania przysłów tematycznie, a nie tylko wg układu alfabetycznego. Nakład wydania wynosił 1200 egzemplarzy i mimo że na karcie tytułowej podano rok wydania 1960, w metryczce podano datę ukończenia druku: maj 1961.

W poprzednim omówieniu „Książki Zaolzia” podano omyłkowo cenę hurtową książki **F. Bałona** „Opowiadania o naszym gotowaniu”. Cena detaliczna wynosi 195 Kc. Przepraszamy.



Marionetki

Marynka wybrała się do miasta. „Jakisi nowe gaty by mi sie przidaly, gumiocki przeciokajom aj mi, aj chłopowi. A troche tej miastowej elegancji mnie zaszkodzi. Człowiek podchoyo tym lufym miejskim, przitruje sie troche smrodym z aut a zaroz jakosi wiesielczy sie wraco na dziedzine”. Ubrala się trochę odświętniej i wyruszyła.

Idzie sobie Marynka po ulicy, trochę się zamysliła a tu z naprzeciwka jak nie wpadnie na nią jakaś dziwna mała maszyna. Mała maszyna dużymi widłami rwie chodnik z ziemi. Marynka chce, nauczona ze wsi, wskoczyć jak najszybciej do rowu. A tu, jak to w mieście, rowu żadnego. Po jednej stronie chodnika ce- były, po drugiej olbrzymie stopy kostki brukowej. A do Marynki zbliża się co prawda mała maszyna, ale z wielkimi widłami. I nie uskokysz, nie zejdziesz jej z drogi. Nie widać żadnego człowieka, co by maszynę obsługuwał. Nic Marynke nie pozostało, padła na kolana i jęzusiłku, ratuj mnie bydnóm. Jo nie chcym umrzeć w mieście!” I stał się cud, maszyna zaczęła się cofać. Najpierw powoli, szczyrzyła się jeszcze z daleka widłami, jak żabkami wielkimi. Marynka wyczekała na kolanach, zanim maszyna nie zniknie za rogiem i nieco zdezorientowana ruszyła do przodu.

„Ale to nie koniec wyprawy do miasta. Bowiem między obuwicznym a mięsnym, gdzie Marynka chciała kupić skrzydełka kurze mężowi, „na niech też mo trochę z tego miasta”, kopano rów dwoma koparkami. Więc wszyscy przechodnie posłusznie najpierw przypatrywali się kopającym maszynom, uczyli się rytmu ich pracy, a następnie

przebywali drogę pomiędzy nimi. A nie było to łatwe, bo trzeba było przechodzić akurat w momencie, kiedy jedna koparka wyciągała glinę z rowu a druga wysypywała. W innym wypadku można się było bardzo łatwo znaleźć na tyzce koparki.

Kupiła Marynka skrzydełka, zapaciła i już zaczęła się martwić, jak też dojdzie do domu. Bo przerażenie ścisnęło gardło. Na razie jej się to udało tak z małą maszyną, jak z koparkami. Ale czy w drodze powrotnej będzie miała tyle szczęścia? W tym momencie spotkała swoją rodzoną, od trzydziestu lat Miastową Siostrę. „Marynko, jak dobrze, że cie widzimy! Mogymy w niedziele przyjechać do was na obiad a aj wieczorem?” Marynka nieco się zdziwiła. Siostra

wpadała na wieś rzadko, a jak już wpadała, to i wpadała za pół godziny ze strachu przed sadzeniem ziemniaków i innymi pracami fizycznymi. „Jasne, że możecie. Ale co sie stało?” zapytała zaniepokojona. „Ganc nic. Yny, fót sie kapióm. Jak je nejwynkszy ruch, tak przekopujóm cesty a chodniki, abys sie ja kaj nie dostol” – narzekala Siostra Miastowa. „No, to w niedziele kopać nie bedóm” – logicznie zauważyła Marynka. „Kaj też tam. W niedziele zaczynie najóm kopać miyndzy blokami. Tam ani auta, ani ludzie nie chodzim. Ale krawal z tych maszyn je taki, że mi słubny serwis ostatnio popraskol. Marynko, ratuj!”

„Dejcie mi eszcze dwa kila tych skrzydełek. A jakimś owinyzkinie na gulasz, pyty” – z uśmiechem poprosiła sprzedawczynię. „Do sie na lód a na niedziele bedzie fajny obiad aji wieczera. A na prziszly roz idym kupować do Cieszyna. W tym Trzyczca to je ja kowbojka”.

FELIETON HALINY SIKORY

Miasto



Zimowe zapasy

- Ojej! Ojej! - do Ludmiłki zajętej szukaniem żołędzi doleciało wołanie brata.

- Głosiku! Co się dzieje? Głosiku!!! - przestraszona popędziła ile sił w nogach tam, skąd rozlegał się głos chochlika. Wspięła się zwinnie na gruby, wystający ponad ziemię korzeń kasztanowca i rozejrzała się dookoła. Jej brat leżał na pokrytej suchymi liśćmi ziemi i trzymał się za zaczerwieniony nosek.

- Co ci się stało? - zapytała ponownie Ludmiłka.

- Nieźle oberwałem! Pewnie będę miał guza... odparł Głosik.

- Oberwałeś? Od kogo? Gdzie on jest? Już ja mu pokażę! Bić małego chochlika! Przecież tak nie można! - rozgniewana Ludmiłka rozglądała się dookoła z zadziorną miną.

- Uspokój się. Nie trzeba nic nikomu pokazywać. Oberwałem kasztanem. Prosto w nos... - wyjaśniał Głosik. - O, popatrz, leży tu koło mnie na ziemi. Wyjątkowo duży, nie?

- Rzeczywiście. Odmroźny - przyznała zaspana Ludmiłka, której w końcu udało się zejść z korzenia drzewa. - Nieźle mnie przestraszyłeś, wiesz? Myślałam, że się skałeczyłeś.

- Chyba się bardziej przestraszy-

łem niż skałeczyłem - przyznał Głosik. - Rozglądam się, rozglądam, a tu naraz bęc! A swoją drogą, nie wiedziałem, że potrafisz się tak dobrze wspinać po korzeniach. Myk, myk, i już byłaś na tym najgrubszym.

Październik

Październik chodził drogą w wyrudziakim kaftanie, dziwom włosy malował jesiennymi farbami.

Dobierał im kolory odpowiednio twarzowe jaskrawo-żółte kłonom osikom - malinowe.

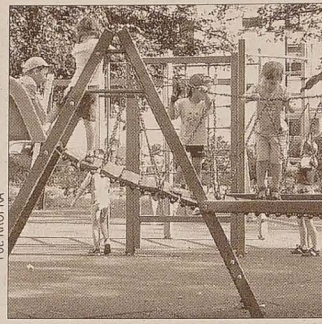
Wystroił je paradnie ale w tym cały kłopot, że im wkrótce rozkradnie wszystkie barwy listopad.

- No wiesz, przestraszyłeś mnie i jeszcze się naśmiewasz! Raczej chodź jeszcze zbierać - Ludmiłka podała Głosikowi rękę i pomogła mu wstać z ziemi. - Zaturlamy ten największy kasztan wspólnie.

Po chwili byli na miejscu, w którym już wcześniej zgromadzili uzbierane żołędzie i kasztany. Ten, który trafił Głosika w nos, był rzeczywiście ogromny, więc nieźle się zmachali.

- Mam już dosyć! - ciężko westchnął Głosik.

- Odpoczywam - stwierdził i wy-



Dzieci wykorzystują ostatnie słoneczne dni do zabawy na świeżym powietrzu. Znakomicie można się bawić na przykład na Placu Pokoju w Trzyńcu, gdzie w ramach rekonstrukcji powstał kącik dla dzieci ze zjeżdżalnią, huśtawkami i innymi atrakcjami.

ciągnął się jak długi na liściowej pierzynie. - Myślisz, że one to wszystko zjedzą? Filippek uzbierał już z 50 kilogramów. Sam widziałem ten ogromny worek. A teraz jeszcze Kropka zbiera i dzieci w szkołach i przedszkolach też pewnie zbierają.

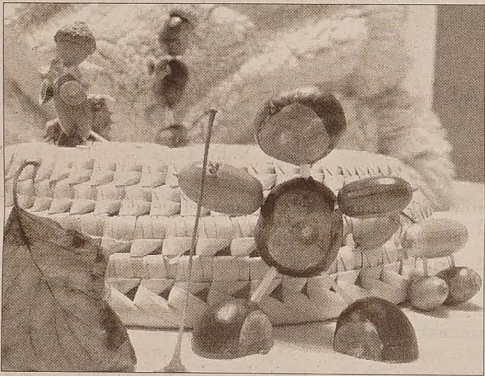
- Jak będzie mroźna zima, to pewnie zjedzą - odpowiedziała Ludmiłka. - Przecież wiesz, co mówił pan myśliwy: zapasy trzeba mieć przygotowane, bo nie wiadomo, jaka zima będzie. A tu i dziki, i sarny, i zające.

- I wiewiórki, i jeże - dodał Głosik.

- Co znowu wygadujesz! Przecież tych zwierzątek się nie dokarmia! - oburzyła się Ludmiłka. - No właśnie. A co one będą jadły, kiedy my tu wszystko wyzbieramy, no co? - zapytał Głosik. - To jasne! Musimy dla nich coś zostawić. Biedne wiewióreczki! Z naszego powodu byłyby zimą głodne. Już nie zbieram!

- One przecież same robią zapasy! A poza tym Kropka mówiła, że jak będziemy pilnie zbierali, to potem pomoże nam zrobić z kasztanów i żołędzi ludziki. Nie chcesz ludzików? - zapytała Ludmiłka.

- No dobrze, niech będą ludziki - stwierdził Głosik wstając z ziemi i zabierając się za turlanie kolejnego kasztana. Ludmiłka usłyszała jeszcze jak mamrocze: - Ludziki są fajne. Można je ustawić na biurku. A gdyby tak jeszcze obok nich postawić miseczkę z konfiturami... Przecież to też zimowe zapasy. Mniem, mniem... KROPKA



O dziadku, babci i rzepce

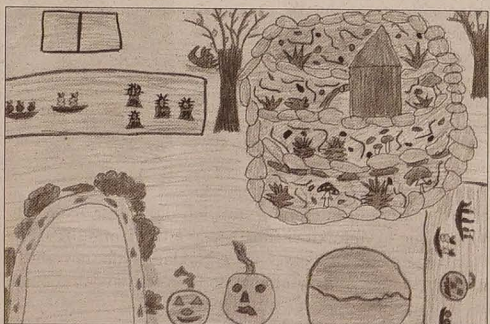
Jesienią zbieramy z sadów i ogrodów plony. Również dziadek z babcią ze znanej bajki i wierszyka chcieli sprzątnąć przed zimą swoją rzepkę. Była jednak tak duża, że sami nie potrafili jej wyciągnąć. Kto im pomógł, możecie zobaczyć na naszych obrazkach. Możecie też spróbować odnaleźć różnice między oboma obrazkami. Rozwiązania przysyłajcie jak zwykle pod adresem: Redakcja „Głosu Ludu”, ul. Komenského 4, Cz. Cieszyn. Wśród autorów poprawnych odpowiedzi rozlosujemy nagrody książkowe.

Dziękujemy wszystkim dzieciom, które przysłały rozwiązanie wrześnieowej zgadywanek. Nagrodę - książeczkę wylosowała **Ludytko Hurta** z Bystrzycy. Może ją odebrać w Cz. Cieszynie, w redakcji „Głosu Ludu”. KROPKA



Głosikowa Korespondencja

Pani listonoszka ucieszyła nas tym razem listem z Bukowca. W dużej kopercie pełno było rysunków z wystawy. A wiecie jakiej? Nie, nie była to wystawa obrazów, ani różnych zabytkowych przedmiotów. Dzieci z Bukowca były na wystawie ogrodniczej. To, co zobaczyły, narysowały



i opisały w liście, a w dodatku sam list ozdobiły rysunkami jarzyn i owoców. Serdecznie dziękujemy za miłą korespondencję i zachęcamy do czytania:

Kochany Głosiku!

W ostatni wrześnieowy dzień cała nasza klasa wyjechała do Jabłonkowa na „Wystawę jarzyn i owoców”. Jej organizatorami byli przedstawiciele miejscowego Związku Działkowców, którym udało się zebrać wiele ciekawych i godnych podziwu egzemplarzy „darów jesieni”.

Na wystawie oglądaliśmy dziesiątki gatunków jabłek, gigantyczne jarzyny przeróżnej przetwory z jarzyn i owoców, a nawet prawdziwki prosto z lasu.

Wzięliśmy także udział w konkursie, w którym trzeba było się wykazać wiedzą oraz znajomościami praktycznymi przy rozpoznawaniu jarzyn i owoców, a także w loterii, z której wielu z nas odniosło sobie „zielone upominki”.

Dzień ten był pełen fajnych jesiennych przeżyć, na podobną wystawę chętnie przyjeździemy następnym razem. Pozdrawia klasa 4. i 5. z Bukowca

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komenského 4, 737 01 Český Těšín. Pisząc do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przysyłać można także pod e-mail: info@glosludu.cz a w załączniku dopisać Głosik.

TU KIEDYŚ UCZONO POLSKIE DZIECI

Śmiłowice I

Pierwszy budynek szkolny w Śmiłowicach wzniesiono już w roku 1780, a według innych źródeł w jedenaście lat później. Drewna na budowę dostarczyła Komora Cieszyńska. Za wcześniejszą datą przemawia fakt, iż na dachu szkoły, oprócz wieżyczki z dzwonem, widniała chorągiewka z wyciętym rokiem 1780. Obiekt był wspólnym dziełem mieszkańców Śmiłowic, Rzeki i Gutów. Później jednak doszło między nimi do nieporozumień, w następstwie czego Rzeko oraz Guty wycofały się z umowy i wybudowały własne szkoły. W latach 1803-1805 kierownikiem był niejaki **Kotschy**. Zanim zbudowano szkołę, śmiłowickie dzieci uczyły się w góralskich chałupach. Nauczycielami bywali wiejski kowal lub krawiec, którzy podczas pobytu w wojsku opanowali sztukę czytania i pisania.

Śmiłowicki budynek szkolny zbudowano z drewna na kamiennej podmurówce, lecz już w 1812 r. butwiejące ściany zastąpiono murywanymi.

W latach 1812-1831 funkcję kierownika szkoły piastował **Paweł Chudob** Grodziszca.

W 1878 roku z inicjatywy zbiorowca ewangelickiego w Ligołce Kameralnego oraz księdza **Jerzego Heczki** wybudowano w Śmiłowicach nowy budynek szkolny. Posiadał obszerną izbę czytelną i mieszkanie dla kierownika. Niestety w roku 1963 prawie stuletni budynek doszczętnie zniszczył pożar. W czasie rozbiorów zgłoszyc w kamieniu węgielnym znaleziono zawosowane słoiki, w którym znalazły się monety austriackie oraz zdjęcie kierownika **Jana Pszczółki**, który urząd wykonywał w latach 1865-1878. Oprócz tego znajdował się tutaj dokument, w którym Pszczółka streścił historię pierwszego budynku szkolnego w Śmiłowicach. W obiekcie w okresie międzywojennym znajdowało się m.in. polskie przedszkole, a po drugiej wojnie światowej przez kilka przedszkole czeskie.

Obecnie jest to zamieszkaną rodzinną. CZESŁAW GAMR



W tym budynku mieściła się pierwsza szkoła w Śmiłowicach.

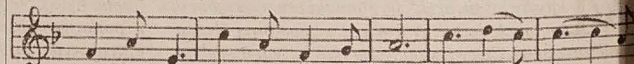
150 pieśni

ZBIÓR PIEŚNI JEDNOGŁOSOWYCH DLA MŁODZIEŻY ZEBRAŁ JERZY SAMBORSKI

Jest w gaiku święty pień



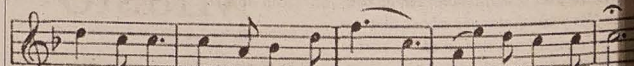
1. Jest w ga - i - ku świę - ty pień, Gdzie w ma - jo - wy



piek - ny dzień, Sie - dział ze mną on, ze mną on.



Mię - dzy krza - ki śpie - wał kos, O - pa - da - ły



kro - ple ros, Na zie - lo - ny klon, na zie - lo - ny klon.

2. Szepcząc siedział przy mnie tuż,
Kiedym wila wianek z róż,
Ómił się w oczach świat. —
A mój chłopiec trwożny mniej,
Pierwszy raz mi w chwili tej
Pocałunek skradł.

Tylko wianek z dzikich róż
Zarzuciłam obok tuż
Na kwitnący krzak.

3. Blask mnie dzienny w oczy bił,
Bronić się nie miałam sił,
Lubo było tak; —

4. Pierwsza miłość krótko trwa,
Nie przeżyje wiosny dnia,
Tonąc w falach wód, —
Chłopiec dawno poszedł stąd,
A wianuszek chociaż zwiądnął
Wisi tam gdzie wprzód.

UTRATA PRZYJACIELA TO WIELKIE PRZEŻYCIE, I NIE POWINNAŚ GO BAGATELIZOWAĆ

Kontakt z rówieśnikiem

Już w drugim roku życia dziecko powinno mieć kontakt z rówieśnikami. W czasie zabaw z nimi uczy się brania, dawania oraz funkcjonowania w grupie (nauka ta polega na naśladowaniu). Dwu-, trzylatek lubi się bawić wśród innych dzieci, ale często nie przywiązuje wagi do tego, kim jest jego towarzysz zabaw. Może się zdarzyć, że trzylatki zapałają do siebie wielką sympatią (zwykle chłopiec i dziewczynka) i staną się „parą”, jednak zwykle maluchy ulubioną koleżankę lub kolegę znajdują dopiero po swoich czwartych urodzinach. Do „dorosłej” przyjaźni dojrzejają jako sześciolatki.

Kolega czy koleżanka

Przedszkolaki zawierają przyjaźnie raczej w obrębie swojej płci. Jest to uwarunkowane nieco odmiennym rozwojem chłopców i dziewczynek. Dziewczynki wolą zabawy oparte na współpracy (w sklep, zakład fryzjerski, dom), a chłopcy takie, w których łatwo ustalić hierarchię – policjanci i złodzieje, szef i jego banda itp. Ważna jest dla nich grupa, z którą można biegać, krzyczeć. Wyładują w ten sposób nadmiar energii i rywalizują. Nie znaczy to, że niemożliwa jest przyjaźń między chłopcem i dziewczynką. Ale raczej we wcześniejszym wieku, gdy świadomość płci nie jest jeszcze silna. Taka przyjaźń może przetrwać lub odnowić się w późniejszym wieku, jeśli dzieci często się spotykają.

czyńką. Ale raczej we wcześniejszym wieku, gdy świadomość płci nie jest jeszcze silna. Taka przyjaźń może przetrwać lub odnowić się w późniejszym wieku, jeśli dzieci często się spotykają.

Czy to dobry przyjaciel?

Kilkulatek na przyjaciela wybiera czasem kolegę, którego niekoniecznie widziałabyś w tej roli. Co wtedy robić? Na pewno nie zabraniać kontaktów! To jego pierwszy samodzielny i do tego bardzo ważny wybór. Przyjrzyj się mu i zastanów, dlaczego Twój syn chce się z nim przy-

jaźnić. Pomyśl też, dlaczego nie akceptujesz kolegi dziecka. Powody mogą być zaskakujące, np. boisz się, że na jego tle Twoje dziecko wypadnie gorzej.

Jeśli wybór rzeczywiście nie jest najszybszy, to nie ma rady – musisz powiedzieć dziecku, że nie budzi on Twojego zachwytu i uzasadnić. Cierpliwie jednak czekaj, aż dziecko samo zrezygnuje z tej wątpliwej przyjaźni – to dla niego ważna lekcja. Uczy się, że obdarzając kogoś swoim zaufaniem i zainteresowaniem, możemy popełnić błąd i mamy do tego prawo. O wiele ważniejsze jest to, żeby dziecko nie straciło do Ciebie zaufania, a także, gdy taka znajomość się skończy, z ufnością zwierzyło się z kolejnego wyboru, tym razem szczęśliwszego.

Kiedy przyjaźń się kończy

Dobre, jeśli dzieje się tak za zgodą obojga dzieci. Po prostu któregoś dnia zauważają, że każde z nich woli już bawić się z kimś innym. Niestety zwykle jest inaczej. Jedno z dzieci znajduje sobie nowego towarzysza zabaw albo z przyczyn od siebie niezależnych (przeprowadz-



ka, zmiana przedszkola) znika z pola widzenia.

Utrata przyjaciela to wielkie przeżycie i nie powinnaś go bagatelizować. Najlepiej w takiej sytuacji: Pozwól dziecku na wyrażenie emocji – smutku, gniewu, żalu. Ma do nich prawo, poniosło bowiem stratę, być może pierwszą tak dużą w życiu. Ma prawo płakać, a nawet krzyczeć, ale nie bić czy wyzywać. – Okaż mu zrozumienie – opowiedz, jak sama się czułaś, gdy straciłaś pierwszą bliską koleżankę. – Daj nadzieję – ale mądrze. Powiedz prawdę, że nie jest łatwo mieć prawdziwego przyjaciela, czasami trzeba na taką osobę długo czekać. Okazując szacunek wyborom i uczuciom malucha, sprawisz, że w przyszłości będzie mądrze dobieierał sobie przyjaciół i potrafił dbać o relacje z nimi. (INT)

Warto Wiedzieć

Proste plecy

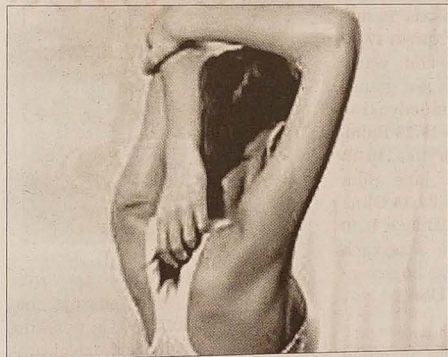
Im więcej wymagasz od swojego ciała, tym jest piękniejsze, zdrowsze i silniejsze. Wykonując to ćwiczenie, sprawisz, że mięśnie twoich pleców staną się elastyczne i sprężyste, utworzą naturalny gorset utrzymujący kręgosłup w prawidłowej pozycji. Ich wzmocnienie poprawi twoją postawę i pomoże ci uniknąć nieprzyjemnego zwiótnienia ciała pod paskiem stanika. Prawidłowa postawa to warunek utrzymania kręgosłupa w dobrej formie.

Odwiędz sklep sportowy. Za pomocą ekspandera możesz wykonywać ćwiczenia wzmacniające mięśnie pleców, rąk, nóg i brzucha. Można go kupić w sklepach ze sprzętem sportowym. Ćwiczenie „wiosłarz” wzmacnia mięśnie pleców. Wykonując je regularnie, możesz poprawić postawę i ochronić plecy przed urazami.

Zacznij ćwiczyć. Usiądź na podłodze, wyprostuj plecy, nogi wyciągnij do przodu i lekko zegnij w kolanach. Zaczep taśmę do ćwiczeń o nogi, opierając ją o łuki stóp. Końce taśmy trzymaj w rękach, które powinny być zwrócone dłońmi ku sobie i znajdować się blisko kolan. Rozluźnij ramiona i napij taśmę.

Co robić? Powoli przyciągaj ręce w stronę klatki piersiowej. Powinnaś czuć, jak twoje łopatki ściągają się, zbliżając się do siebie. Plecy trzymaj prosto i nie pochylaj się do przodu. Kontynuuj ruch do momentu, gdy ręce znajdują się poniżej i po bokach klatki piersiowej. Pozostań tak przez chwilę, po czym wolno powróć do pozycji wyjściowej.

Szybkość wykonywania ćwiczenia: 1-3 sek. na przyciąganie rąk, sekunda trzymania, 1-3 sek. na rozluźnienie taśmy. Ćwicz seriami. Jedna seria to 8-12 powtórzeń. Wykonuj ćwiczenia dwa, trzy razy w tygodniu, zawsze z co najmniej jednodniową przerwą. (int)



Kolumnę przygotowała:
WANDA KULA

OWINIĘTA W FOLIĘ KAPUSTA I PAPRYKA WYTRZYMA W LODÓWCE DZIEŚIĘĆ DNI

Sprawdź zanim kupisz

Wyruszasz na zakupy, przemyśl, co w najbliższych dniach będziesz chciała przygotować dla rodziny. Nie kupuj na zapas warzyw i owoców, bo szybko tracą świeżość. Jeśli już zaplanowałaś menu na ten tydzień, weź koszyk i idź na targ.

Zacznij od warzyw. Ziemiaki powinny być jędrne, gładkie, bez zielonych czubków. Aby sprawdzić, czy cebula i rzodkiewki są twarde, ściśnij je w palcach. Miękką cebula zwykle w środku jest zgnięta, a rzodkiewka pusta. Ogórki powinny mieć błyszczącą skórkę o żywej barwie. Jeśli są pomarszczone na końcach, zrezygnuj z ich kupowania. Pomidory. Mięsiste i słodkie mają charakterystyczny, lekko spłaszczony kształt. Te kuliste i lekko przezroczyste, będą wodnistą, z zielonymi nasionkami w środku. Brokuły. Zwarta główka, bez żółtej barwy, mówi nam, że warzywo jest świeże i zdrowe. Papryka. Strąk powinien być gruby, bez plam, o suchej łodyżce. Bakłażany. Wybieraj te o gładkiej skórze, bez plam i o stosunkowo dużej wadze. Sałata. Wybierz tę, która ma kruche liście. Jeśli jej łodyżka jest zbrązowiała – na pewno leży na straganie kilka dni.

Teraz owoce. Jabłka powinny być dojrzałe, a ich skórka nie może się marszczyć. Dojrzałe gruszki mają żółtawą skórkę, a śliwki lekko pomarszczoną i małą. Arbuzy jest słodki, jeśli przy ostukiwaniu palcem wydaje dźwięk, jakby był pusty. Cytryny są soczyste, gdy mają dość grubą, jędrną skórkę.

Ile i jak przechowywać

Większość warzyw dłużej zachowuje świeżość, jeśli leżą w lodówce. Paprykę i owiniętą w folię kapustę możesz w niej trzymać 10 dni, seler i marchew w papierowej torbie tydzień, kalafior po usunięciu listków – 5 dni, sałatę i przeciętą, owiniętą folią dynię – 5 dni, brokuły – 2 dni. Jabłka w lodówce trzymaj do 2 tygodni, winogrona 5 dni. Banany w temperaturze pokojowej – 5 dni.

Kulinarne sztuczki

Salata – jeśli jest lekko zwiędła, zdejmij wierzchnie liście i włóż ją na kilka minut do zimnej, lekko osłodzonej wody, a odzyska ładny wygląd. **Ogórki** – krótkie, które straciły jędrność, możesz zakiszyć, z długich przygotuj mizerię. **Bakłażany** – jeśli ich skórka nie jest już gładka i błyszcząca, obierz je, pokrój w kostkę lub na plasterki, zamarynuj w oliwie i czosnku, a potem uduś. **Awokado** – to o najsmaczniejszym, kremowym miąższu poznasz po miękkiej końcówce wokół ogonka. Jeśli jednak kupisz zbyt twarde, pozostaw je na kilka dni w kuchni, aż dojrzeje. **Banany** – gdy ich skórka zaczyna się pokrywać brązowymi cętkami, zawiń je w papier i włóż do lodówki. W ten sposób przedłużysz ich żywot o 5 dni. **Gruszki i kiwi** – zbyt twarde pozostaw na kilka dni w temperaturze pokojowej, aż dojrzeją. **Cytryna** – jeśli ma wysuszoną skórkę, zanurz ją na pół minuty we wrzątku. Łatwiej wyciśniesz sok. (INT)

PAŹDZIERNIK NA DZIAŁCE I W OGRODZIE

Porządkujemy ogród

Jeśli w październiku przekopimy grządki i zabezpieczymy wrażliwe rośliny (np. róże) przed mrozem, nasz ogródek będzie kolorowy i pachnący przez wiele miesięcy przyszłego roku.

Kalendarz najważniejszych prac: Koniecznie wnieś do domu kwiaty, które latem wystawiłaś na balkon lub do ogrodu. Uprzątnij balkon, usuń przekwitłe lodygi. Pelargonie, pokrzywki i inne rośliny, które nadają się do przechowania, przenieś do jasnych, ale chłodnych (10-15°C) pomieszczeń. Przytnij im pędy o połowę. Wrażliwe na mróz krzewy (róże, hortensje, powojniki) obsyp u nasady ziemią, aby ochronić je przed mrozem. Jeśli wcześniej tego nie zrobiłaś, wykop cebule i kłącza roślin nie zimujących w ogrodzie (mięczyków, begonii, tygrysówki). Starsze drzewa i krzewy owocowe zasil nawozami fosforowymi i potasowymi. Wybierz późne odmiany gruszek i jabłek.

Jak przechowywać warzywa. Warzywa korzeniowe (marchew, pietruszkę, seler, ziemniaki) można aż do wiosny trzymać w piwnicy. Musi ona jednak spełniać pewne warunki: mieć stałą, dość niską temperaturę

oraz otwór wentylacyjny lub nieduże okienko, które na zimę uszczelniamy.

Kapustę i cebulę ułożyć w skrzynkach, a inne korzeniowe w wydzielonym miejscu włożyć do czystego piasku. Zimowy czosnek spleść w warkocze i powiesić w suchym, przewiewnym miejscu. Kto ma ogrzewaną piwnicę, nie powinien robić warzywnych zapasów na zimę. Posiadacze działek lub ogródków znajdujących się blisko domu mogą pory i brukselkę pozostawić na zimę w ziemi. Zebrane w styczniu czy w lutym będą jeszcze smaczniejsze, bo niska temperatura pozbawi je goryczki. (int)

Smacznego!

Papajowo-limonkowe babeczki

Składniki: Na ciasto: 30 dag mąki; 20 dag masła lub margaryny; 10 dag cukru; 1 żółtko; szczypta soli. **Do dekoracji:** 300 ml śmietanki kremówki; 3 łyżki cukru pudru; 1 limonka; 1 papaja; listki melisy do dekoracji.

Przygotowanie: Zagnieść ciasto, schłodzić, rozwałkować, wylepić foremki na babeczki, piec na rumiano w 200°C. Schłodzoną śmietankę ubić z cukrem pudrem, limonkę wyszorować, sparzyć wrzątkiem, z połowy otrzeć skórkę, wymieszać ze śmietaną.

Papaję obrać, pokroić na kawałki, resztę limonki pokroić na cienkie plasterki, babeczki napełnić śmietaną, ozdobić owocami i melisą. (int)



Telewizja

CZWARTEK 13 PAŹDZIERNIKA

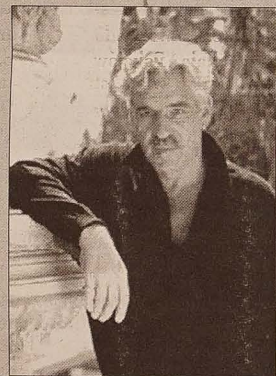
■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Smocze opowieści (s.) 9.10 Budzik (s.) 9.40 Piątka detektywów (s.) 10.10 J.A.G. Wojskowe Biuro Śledcze 11.25 Europa bez między 11.50 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.05 Jaka to melodia? (teleturniej) 13.25 Lokatorzy (s.) 13.55 My, wy, oni (mag.) 14.20 Pamiętaj o sercu 14.45 Grypa historii prawdziwe (pr. med.) 15.00 Wiadomości 15.10 Popołudnie z Jedyńką 15.15 Podróżnik Armagh (s.) 15.35 Popołudnie z Jedyńką 15.40 Tele-Nowela program o książkach 15.45 Popołudnie z Jedyńką 15.55 Recepty Jedyńki 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Program publicystyczny 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Plebania (s.) 19.00 Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) 19.05 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Pogoda dla kierowców 20.20 Bella Mafia (film USA) 21.50 Wdowy (film USA) 22.35 Wiadomości 22.45 Prosto w oczy 23.00 Sens według Edwarda (film pol.) 23.30 Magnat (film pol.) 0.55 Izrael - demokracja czy teokracja (film franc.) 1.15 Pod skrzydłami motyla... w Pienińskim Parku Narodowym.

BELLA MAFIA

90 min, USA 1997

TVP 1, czwartek 13.10, godz. 20.20
Reżyseria: David Greene
Występują: Vanessa Redgrave, Dennis Farina, Nastassja Kinski, Jennifer Tilly, Illeana Douglas, James Marsden, Gina Philips.



Kontynuacja i rozwiązanie historii sycylijskiej rodziny mafijnej.

■ TVP 2

6.00 Złotopolscy (s.) 6.25 10 minut tylko dla siebie 6.35 Kamienna tajemnica (s.) 7.00 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 7.30 Teletubisie (s. anim.) 7.55 Czterdziestolatek (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Wesela smak 12.30 Studio Konkursu Chopinowskiego 13.00 Panorama 13.15 Europa da się lubić 14.05 Lokatorzy (s.) 14.35 Wydarzenia, wydarzenia 14.40 Zaklinaczka dzieci (s.) 15.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 16.20 Duże dzieci (pr. rozryw.) 17.00 Studio Konkursu Chopinowskiego 17.15 Allo, Allo (s.) 19.05 Burza mózgów (s.) 19.55 Panorama flesz 20.00 Dom na wzgórzach (film USA) 21.40 Filmożercy 22.45 Oficer Dowódca (film pol.) 23.45 Medycyna bez granic 0.40 W obronie prawa (film USA) 1.25 W poszukiwaniu utraconej ojczyzny 1.50 Wojna gangów (film ang.).

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was 6.55 Kamera Kuriera 7.45 Aktualności flesz 7.50 Kroniki miejskie 7.55 Drobne sprawy 8.05 Trójka tam była 8.45 Gość dnia 9.00 Więcej niż jedno (s.) 9.55 To jest temat 10.45 Telekurier 11.15 Gość dnia 11.45 Teleplotki 12.10 Pamiętaj o sercu 12.35 Tulipanowie szaleństwo (film dok.) 13.45 Pogotowie twórczo-

ści, czyli jak twórczo rozwiązywać problemy 14.15 To jest temat 14.45 Panorama morza 15.00 Muzyka dla Daisy 15.45 Więcej niż jedno (s.) 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Odkrywanie przestrzeni 17.50 Czar- no na białym 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe 18.40 Ludzie i sprawy 19.10 Trzymaj formę 19.20 Uwaga weekend 19.50 TV Katowice zaprasza 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 21.45 Aktualności flesz 21.50 Aktualności 22.05 Wiadomości sportowe. 22.15 Niezła jazda 23.05 Patrol Trójki 23.35 Uśmiech losu (film USA).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV market 7.10 Interwencja (mag.) 7.30 Ja się zastrzelę (film USA) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 8.55 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 9.55 13. posterunek (s.) 10.35 Czulość i kłamstwa (s.) 11.05 Samo życie (s.) 11.50 TV market 12.05 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Ja się zastrzelę (film USA) 13.30 Świat według Bundych (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Rodzina zastępcza plus (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Daleko od noszy (s.) 17.00 Gra w ciemno 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Pensjonat pod Różą (s.) 21.15 Gotowe na wszystko (film USA) 22.20 Co z tą Polską? 23.20 Zakręcone (s.) 23.50 Biznes Wydarzenia 0.15 Raport specjalny 0.45 Fala zbrodni (s.) 1.40 Magazyn sportowy.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.30 Afryki czar (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.05 Dobra dzielnica (s.) 11.00 List do ciebie 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Świetnie wyglądasz! (mag.) 13.50 Nepal (s. dok.) 14.00 Wiadomości 14.05 Pod pokrywką (mag.) 14.35 Oczarowanie (s.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Labirynt (dla dzieci) 17.00 Ogród to zabawa (mag.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Mieszkanie sztuką jest (mag.) 18.50 Stop (mag. dla kier.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Frank Riva (s.) 21.45 Przyjaciele (s.) 22.10 Film o filmie: Doblba! (dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.09 Bramki, punkty, sekundy 23.15 U nas w Europie (mag.) 23.45 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 23.50 Kinobox (mag. film.) 0.15 Komisarz Montalbano (film wł.) 2.00 Simpsonowie 2.25 Zapraszamy na kolację 3.05 AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Sprawa dla ombudsmana (s. dok.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Cudowny świat (s. dok.) 12.20 Czy mnie zechcecie? (mag.) 12.35 Bajkowe popołudnie 13.40 Meduza (lista przeb.) 14.10 Za bramami miasta (s. dok.) 14.30 Interpelacje posłów 15.15 Skarby świata (s. dok.) 15.30 Świat na torach 15.50 GEO (s. dok.) 16.15 Tunesja 1/2 (dok.) 16.45 Kronika strachu (dok.) 17.00 Praga i osobistości (s. dok.) 17.20 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 17.25 Klucz (mag.) 18.00 Kultura.cz (mag.) 18.25 Tak, panie premierze (s.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Sportowe minuty 19.45 Jak się żyje sokolniczym (dok.) 20.00 Václav Bělohradský: Nikt nie słucha (dok.) 21.00 Serwis przedsiębiorcy (mag.) 21.30 Czeskosłowacki Tygodnik Filmowy 21.40 Klub filmowy: Nocny gość (film czes.) 23.15 Paszkwil (mag.) 23.45 Filmopolis (mag.) 0.40 Magazyn religijny 1.00 Magazyn chrześcijański 1.15 Świat na torach 1.35 Re-

giony TVC24 2.00 Zapis posiedzenia parlamentu.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Loteria (film USA) 11.25 Poradnik kulinarny Jamie Olivera 12.00 Strażnik Teksasu (s.) 13.00 Anastazja (s.) 14.00 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.00 Bez śladu (s.) 15.50 „Pálí vám to?” (teleturniej) 16.30 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.15 Big Brother (reality show) 18.10 M.A.S.H. (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przyszłonia w różnym ogrodzie (s.) 21.10 Mąż idealny (film USA) 23.15 Obywatelskie judo (pr. publ.) 23.50 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 0.30 Komisarz Rosa Roth - Za zamkniętymi drzwiami (film niem.) 2.15 Trzeci patrol (s.) 3.45 Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciul Woody (s. anim.) 8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Płomień wątpliwości (s.) 10.00 Prima jazda (mag.) 11.10 Lekarz ze wsi (s.) 12.05 Starý (s.) 13.15 Szansa bez granic (pr. roz.) 14.20 Pomoc domowa (s.) 14.55 Beverly Hills 90210 (s.) 15.50 Czarodziejki (s.) 16.45 Julie Lescaut (s.) 18.35 VyVolení (reality show) 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.45 VyVolení - Wyzwanie (reality show) 19.55 Wieży rodzinne (s.) 21.05 VyVolení (reality show) 22.25 Peepshowbazar (pr. roz.) 23.30 VyVolení - Nocny show (reality show) 23.55 Grom z jasnego nieba (film koprod.) 1.30 Szybka wygrana 3.10 Receptariusz prima pomysłów.

PIĄTEK 14 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Animowane bajki świata (s.) 9.10 Jedynecka 9.35 Mały rycerz El Cid (s.) 10.05 Don Matteo Czarna owca (film włoski) 11.25 Kwadrans na kawę (s.) 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.05 Jaka to melodia? (teleturniej) 13.30 Przedwiośnie (s.) 14.20 Kiosk przy Wspólnej (s.) 14.30 Głob 2005 15.00 Wiadomości 15.10 Popołudnie z Jedyńką 15.15 Pociąg do kultury 15.30 Popołudnie z Jedyńką 15.40 Tele-Nowela program o książkach 15.45 Popołudnie z Jedyńką 15.55 Kuchnia z Okrasą 16.15 Popołudnie z Jedyńką 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 17.40 Co tu jest grane? (talk-show) 18.05 Festiwal Jedyńki w Sopocie na bis Blue Cafe 18.25 Bulionerzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 G.I. Jane (film USA) 22.25 Wiadomości 22.35 Głina (film pol.) 23.35 Po godzinach 0.30 Tele-Nowela program o książkach 0.40 Płatny morderca (film hongkong.) 2.20 Tak, kochanie (film USA).

■ TVP 2

5.55 Złotopolscy (s.) 6.20 10 minut tylko dla siebie 6.35 Kamienna tajemnica (film pol.) 7.00 Od przedszkola do Opola (pr. rozryw.) 7.30 Teletubisie (s. anim.) 7.55 Czterdziestolatek (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Rajd (pr. sport) 12.30 Studio Konkursu Chopinowskiego 13.00 Panorama 13.10 Spotkanie z balladą - Dożynki w Kopydłowie 14.05 Lokatorzy (s.) 14.35 Wędrówki przyrodnicze z Davidem Attenborough Superstado (film ang.) 15.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 16.00 Panorama 16.10 Złotopolscy (s.) 17.10 Studio Konkursu Chopinowskiego 17.15 Allo, Allo (s.) 19.05 Biuro kryminalne 19.55 Panorama flesz 20.00 Załóż się 21.40 Załóż się twój wybór 22.45 Pokolenie Jana Pawła II (koncert) 23.50 Matroszki (film belgijski) 0.35 Klub porywaczy (film ang.) 2.10 Łuk Erosa (film pol.).

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was 7.45 Aktualności flesz 7.50 Trzymaj formę 8.00 Szla-

ban w górę 8.45 Gość dnia 9.00 Rze- ka Jangcy - Junnan kraina mniejszości narodowych (film dok.) 9.55 To jest temat 11.15 Gość dnia 11.45 Muzyka łączy pokolenia 12.35 Żyjące morze - Kraina cieni (s. dok.) 13.45 Pogotowie twórczości, czyli jak twórczo rozwiązywać problemy (s.) 14.15 To jest temat 14.45 Prosto z lasu (felieton) 15.00 Wierzę, wątpię, szukam 15.45 Rze- ka Jangcy - Junnan kraina mniejszości narodowych (film dok.) 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Blżej natury 17.50 Gramy dla was 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.40 Studio TV Katowice 19.10 Magazyn sportowy 19.50 TV Katowice zaprasza 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności flesz 21.50 Aktualności 22.05 Wiadomości sportowe TV Katowice 22.15 Żywy pomnik (reportaż) 23.05 Uwierz w dokument „Gadające głowy”, „Szczęściarz” (film dok.) 23.45 Cześć, Tereska! (film pol.).

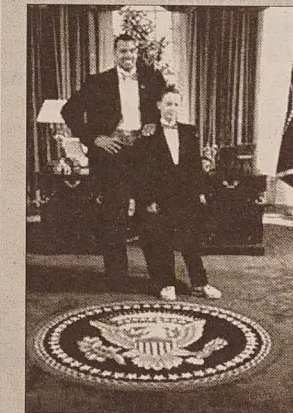
■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV market 7.10 Interwencja (mag.) 7.30 Ja się zastrzelę (film USA) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno 10.00 Zakręcone (film pol.) 10.30 Czulość i kłamstwa (s.) 11.00 Samo życie (s.) 11.45 TV market 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Na ostrzu noża 13.30 Szpital Księcia Alfreda (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Kabaret 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (s.) 16.30 Exclusive 17.00 Gra w ciemno 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Syn prezydenta (film USA) 21.45 Za wszelką cenę (s.) 22.45 Nieustraszeni (reality show) 23.45 Biznes Wydarzenia 0.10 Bohater na peryferiach (film ang.) 2.15 Aquaz Music Zone.

SYN PREZYDENTA

120 min, USA 1996

POLSAT, piątek 14.1.0., godz. 19.30
Reżyseria: David Mickey Evans.
Występują: Sindbad, Brock Pierce, Blake Boyd, Timothy Busfield, Art LaFleur, Robert Guillaume, Lisa Eichhorn.



Niektórzy twierdzą, że rola przawydcy narodu skazuje na straszliwą samotność. Co w takim razie mogą powiedzieć dzieci prezydentów? Otoczone przez agentów ochrony, pozabawione przyjemności, którymi cieszą się ich rówieśnicy, nieustannie podglądane i monitorowane. Jednym z takich dzieciaków jest trzynastoletni Luke (Brock Pierce), syn urzędującego prezydenta USA Davenporta, który przede wszystkim pragnie być taki, jak jego rówieśnicy. Zatrwa więc jak umie życie całej Secret Service. Przydzieleni mu do osobistej ochrony agenci jeden po drugim rezygnują z pracy. W końcu nowym ochroniarzem Luke'a zostaje ogromny popularny komik, noszący pseudonim Sindbad. Simms szybko orientuje się w przyczynach frustracji chłopca i wcale nie ma za złe płatnych sobie psikusów.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Wszędzie

dobrze, w domu najlepiej (s.) Gdzie się podziała ta stara pio- ka 10.00 Wiadomości 10.05 3 1 z Miroslavem Donutilem (pr. 11.30 Szczęście domowe (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Kolory- cia (mag.) 13.30 Z Jakubem na (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 gram dla miłośników muzyki 14.40 Życie na zamku (s.) 15.35 S- sonowie (s. anim.) 16.00 Wiadom- 16.05 Pomagajmy sobie (mag.) 17. My z końca świata (s.) 17.00 Ślad- wina (s. dok.) 17.30 AZ-kwiz (tele- 17.55 Prognoza pogody 1 Raport (aktualności reg.) 18.25- skie głowy (s. dok.) 18.30 Nie w- się i kręć! (pr. roz.) 18.57 Losow- Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wie- ryńka 19.15 Wiadomości, prog- pogody, sport 20.00 „Cetnické hu- resky” (s.) 21.30 Talk show Jana K- sa 22.30 Wydarzenia, komentarz 23.05 Prognoza pogody 23.08 B- ki, punkty, sekundy 23.15 Losow- Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 M- child (s.) 23.55 Dzieci Diuny 2/3- USA) 1.20 Tak, panie premierze 1.50 Simpsonowie 2.20 Pod pok- ką 2.45 Ogród to zabawa.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wi- mości regionalne 7.50 Panor- 8.30 Na tropie (mag. krym.) 9. Skarby świata (s. dok.) 9.00 D- dobry z Moraw i Śląska 11.30- kwiz (teleturniej) 11.55 Cze- głowy 12.00 Nadal tutaj jest A. Novotný (dok.) 12.30 Cze- słowacki Tygodnik Filmowy 12- GEO (s. dok.) 13.00 Świat moto- (mag.) 13.55 Klocki (dla dz- 14.05 Biedna muzyka (bajka) 15. Labirynt (teleturniej) 15.40 Prz- dy nauki i techniki (s. dok.) 16. Kamera w podróży (s. dok.) 17. City Folk: Barcelona (s. dok.) 18. Babilon (mag.) 18.00 333 (mag.) 19.00 Wiadomości w języku ni- wym 19.05 Magazyn Ligi Mist- 19.30 Stop 19.35 Tego nie przeg- 19.40 Za bramami miasta (s. d- 20.00 Cudowna planeta: Super- wiek (s. dok.) 20.50 Piękne z- (talk show) 21.20 Infiltracja (s. d- 21.50 Wydarzenie sezonu (sezo- atralny 2004-2005) 22.50 Gorą- piątkowej nocy 0.50 Miejsca i- grzymek 1.10 Słowo świąteczne 1.50 Manchild 1.45 Regiony TVC24 2. Zapis posiedzenia parlamentu.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 fanie (s.) 9.35 Zbrodnie wg M. Clarke: Jesteś tylko moja (film U) 11.25 Poradnik kulinarny Ja- Olivera 12.00 Strażnik Teksasu 13.00 Anastazja (s.) 14.00 Zaw- będę cię kochać (s.) 15.00 Bez ś- (s.) 15.55 „Pálí vám to?” (teletur- 16.30 Zaryzykuj! (teleturniej) 17. Właśnie teraz 17.15 Big Brother- ality show) 18.10 M.A.S.H. (s.) 18. Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sp- pogoda 20.00 Nakręć to! (pr. 20.40 Dr Dolittle II (film USA) 22. Prask! (mag.) 23.05 Big Brother- cenzury (reality show) 23.40 Var- Sky (film USA) 2.05 Obywatelski- do 2.35 Na własne oczy 3.35 Der-

■ PRIMA

7.50 Dzieciul Woody (s. anim.) 8. St. Tropez (s.) 9.05 Sofie i jej mi- (s.) 10.00 Prima jazda (mag.) 11.15 karz ze wsi (s.) 12.10 Starý (s.) 13. Szansa bez granic (pr. roz.) 14. Pomoc domowa (s.) 14.55 Bev- Hills 90210 (s.) 15.55 Czarodziej- 16.50 Julie Lescaut (s.) 18.35 Vy- leni (reality show) 18.45 Prima 18.50 Minuty regionu 18.55 Prog- za pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. k- 19.50 Losowanie loterii Euromil- 19.51 VyVolení (reality show) 21. Wydivizja czolgowia (film czes.) 22. VyVolení - Nocny show (reality sh- 23.05 Losowanie loterii Euromil- 23.15 Wielki napad na pociąg (br.) 1.15 Szybka wygrana 2.55- menti 3.30 Pod włos.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie

Kronika Rodzinna

Dnia 9. 10. 2005 minęła 10. rocznica śmierci



śp. FRANCISZKA GAWŁA

a dnia 23. 10. 2005 mija 10. rocznica śmierci



śp. HELENY LEŚNIAK

z domu Gawel. O ciche wspomnienie prosi siostra Janka z rodziną.
AD-139

13 października mija 10. rocznica zgonu

śp. ZOFII FIERLA

z Łazów. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi.
GL-556

W kinach

KARWINA - Centrum: Magiczna karuzela (13, 14, godz. 15.30); „Štěstí” (13, 14, godz. 17.45, 20.00); **Reflex:** Fantastyczna czwórka (14, godz. 17.30); Duma i uprzedzenie (14, godz. 19.00); **TRZYNIEC** Kosmos: Szeregowiec Dolot (13, 14, godz. 17.30); Fantastyczna czwórka (13, 14, godz. 20.00); **HAWIERZÓW** Centrum: Charlie i fabryka czekolady (13, 14, godz. 15.30); „Dobla” (13, 14, godz. 17.45, 20.00); **CZ. CIESZYN - Central:** Kronika wypadków samochodowych (13, godz. 18.30); Klucz do skarbnicy (14, godz. 19.00); **CIESZYN** Plac: Oliver Twist (13, godz. 15.00, 17.30); Magiczna karuzela (14, godz. 15.00); Wyspa (14, godz. 16.30, 20.30); **Wielka Galeria:** Muzyka od muzyki (14, godz. 18.45); **Wielka Galeria:** Żelazek z żelaza (13, godz. 19.45).

W na antenie

WIADOMOŚCI: TVC 1, godz. 18.00, TVC 2, pt: 7.30.
AUDYCYJE: UKF Ostrawa, godz. 19.15, m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19.15, nie: 18.30-19.00.

W terenie

BOGUMIN SKRZECZOŃ - MK PZKO zaprasza na jubileusz 50-lecia zespołu estradowo-kabaretowego „Andrusi”.
Koncert 15. 10. o godz. 15.00 w sali Szkoły Muzycznej w Boguminie.
Program: „Andrusi” i polska kapela Łowicka fala!

STONAWA - MK PZKO i Urząd Gminy zapraszają z okazji 100. rocznicy powstania pierwszego na Śl. Cieszyńskim Domu Robotniczego 16. 10. na uroczystość wspomnieniową. O godz. 15.30 odsłonięcie tablicy pamiątkowej na Domu Robotniczym i złożenie kwiatów na grobie Al. Bonczka. W Domu PZKO o godz. 16.30 spotkanie wspomnieniowe i wystawa materiałów dokumentalnych otwarta w godz. 16-19.

CZ. CIESZYN - są jeszcze wolne miejsca na wycieczkę autokarową MK Centrum. Cel: Jaskinie koło Hranic, Město na Hané, Loštice. Odjazd 15. 10. o godz. 7.30 z dworca autobus. w Cz. Cieszynie. Zgłoszenia - bez względu na członkostwo w MK - przyjmuje zespół Střeba, Cz. Cieszyn, Karwinska 11. Tel. 558 736 818.

HAWIERZÓW MIASTO - Klub Kobiet zaprasza na spotkanie 13. 10. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2.
WIELKA GALERIA - MK PZKO zaprasza

z przedstawieniem do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie: w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn; w godz. otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frysztaćie (przy rynku); e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

Dziś mija 10. rocznica śmierci naszego Kochanego Męża i Ojca



śp. mgr. JANA SAMLICKIEGO



śp. CZESŁAWA SAMLICKIEGO

O chwilę wspomnień prosi najbliższa rodzina.
AD-145

W smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 10. 10. 2005 zmarła w wieku 83 lat nasza Kochana Matka, Teściowa, Babcia, Szwagierka i Ciocia

śp. ANNA ONDRUCHOWA

z Karwiny Nowego Miasta. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się 14. 10. 2005 o godz. 14.30 z kościoła rzymskokatolickiego w Karwinie Frysztaćie. Zmarła zostanie przewieziona na cmentarz w Karwinie II Kopalniach. Autobus zapewniony. W smutku pogrążona rodzina.
RK-205

czochi Jana Wałacha, Ludwika Konarzewskiego i Karola Niedoby. Otwarte wt-nie: 10-17.

▲ 13. 10. o godz. 17.00 koncert kapeli góralskiej „Wałasi” z Koniakowa.
GALERIA BIELSKA BWA, 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 6. 11. wystawa „Poznań Art Now II”, prezentacja po-

DOMY RODZINNE - SPRZEDAŻ

Dom rodzinny w Lesnej Górnej (2x2+1), garaż, podpiwniczony, utrzymywany ogród. Cena 1 490 tys. Kc. 777 077 277.

Dom rodzinny w Olbrachcicach, parcela 1 079 m², dwupiętrowy, podpiwniczony, woda, el., gaz, kanalizacja, dobry dojazd. Cena do negocjacji 1,3 mil. Kc. 777 077 277.

Chata ogrodowa z parcelą ok. 14 a w Trzyniecu Podlesiu, ładne miejsce. Cena do negocjacji 600 tys. Kc. 777 074 552.

Chata ogrodowa w dobrym stanie w Trzyniecu Podlesiu, woda, el., kanalizacja, gaz, parcela 20a, ładne miejsce. Cena do negocjacji 790 tys. Kc. 777 074 552.

Chata wczasowa w Rzece, parcela ok. 10 a, studnia, el. Cena do negocjacji 300 tys. Kc. 606 757 577.

Dom rodzinny w Wielopolu, parcela ok. 1 ha, podpiwniczony, woda, el., szambo. Cena do negocjacji 1 570 tys. Kc. 777 074 552.

Dom rodzinny w Cz. Cieszynie, ul. Dukelska, 6+1, parcela, podpiwniczony, sieć inżynierska, po rekonstrukcji, dobry dojazd, odpowiednio jako siedziba firmy. Cena do uzgodnienia. 777 074 552.

Dom rodzinny w Cz. Cieszynie, ul. Kopernika, 6+1, parcela 7 a, podpiwniczony, sieć inżynierska, po rekonstrukcji. Zniżka 3,5 mil. Kc. 777 077 277.

Chata wczasowa w Trzyniecu, parcela ok. 13 a, spokojna podbeskidzka okolica, dobry dojazd. Zniżka 320 tys. Kc. 777 077 277.

GARAŻE - sprzedaj
Garaż w Trzyniecu Borku. Cena do uzgodnienia 75 tys. Kc. 777 074 552.

OBIEKTY KOMERCYJNE
Obiekt komercyjny z parcelą w Cz. Cieszynie - Żuków G., suterena ok. 140 m², parter z wystawą sklepową ok. 270 m², dobry dojazd, parking, rampa. Możliwość wynajęcia części obiektu, według umowy. Czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.

PARCELE
Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów: Kocobędz, Ropica, Dobracice, Wędrzyna (1800 m², gaz, woda, el. na miejscu), Cierlicko - 40 a (sieć inżynierska), Trzyniec Podlesie. 606 757 577.

MIESZKANIA - oferty
Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyn, ul. Polni, balkon. 1. p/7, ładny. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 4+1, Cz. Cieszyn, ul. Mładeżnicka, przeróbki. Cena do negocjacji 400 tys. Kc. 777 077 277.

Mieszkanie 4+1, Cz. Cieszyn, ul. Okružní, po rekonstrukcji (dla wymagających). Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 2+1, Trzyniec, ul. Erbenova, po rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 2+1, Trzyniec, ul. Seifertova, 1. piętro. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Dla klienta z gotówką poszukujemy mieszkania w centrum Cz. Cieszyna. 777 077 277.

Potrzebują państwo sprzedać lub wynająć mieszkanie? Korzystajcie z naszych usług. Czekamy na oferty.

Oferuje:
Jan Czernek
558 711 842
606 757 577
777 077 277

XVI MIĘDZYNARODOWA DEKADA MUZYKI POWAŻNEJ Na obu brzegach Olzy

CZ. CIESZYN/CIESZYN (wak) - Koncert organisty **Matthiasa Steinmarchera** z Niemiec oraz Chóru Akademii Muzycznej w Katowicach pod dyrekcją **Aleksandry Paszek-Trefon** zainaugurował wczoraj w Kościele Najświętszego Serca Jezusowego w Cieszynie XVI Międzynarodową Dekadę Muzyki Organowej, Chóralnej i Kameralnej. Nadzwyczajny repertuar, międzynarodowa obsada artystyczna z Polski, Czech, Austrii i Finlandii stanowi o tym, że tegoroczna impreza jest przedsięwzięciem o wysokim poziomie artystycznym, które zapewne docenią melomani i najbardziej wymagający słuchacze.

Dziś 13 bm. o godz. 18.00 w czesko-cieszyńskim kościele ewangelickim Na Rozwoju wystąpi organista **Petr Čech** z Pragi oraz skrzypaczka **Alena Čechová** z Opawy. Dzień później koncertować będą w kościele o.o. Bonifratrów w Cieszynie (godz. 19.00) organiści **Anna Pikulska** z Akademii Muzycznej w Katowicach i **Roman Sudditz** z UŚ w Cieszynie oraz zespół wokalny z Pragi „Gentlemen Singers”.

W sobotę 15. 10. (godz. 18.00) muzyka organowa w wykonaniu **Zygmunta Antonika** z Katowic oraz praskiego zespołu „Musica Bravissima” zabrzmii w kościele ewangelickim Na Niwach, natomiast w niedzielę (16 bm. o godz. 18.00) miłośnicy muzyki dawnej wysłuchać mogą w kościele Jezusowym po prawej stronie Olzy utworów w wykonaniu organisty **Andrzeja Ginki** z Austrii oraz zespołu wokalnego „Gaudeamus” z Brna.

W szóstym festiwalowym dniu (17.10., godz. 18.00) przedstawi się amatorom muzyki dawnej w kościele św. Krzyża w Cieszynie **Urszula Jasięcka** z Katowic (klawesyn, organy) oraz zespół muzyki dawnej „Parnassos” z Katowic. We wtorek 18 bm. (godz. 19.00) w Kościele Najświętszego Serca Jezusowego w Cz. Cieszynie wystąpi organista **Jaroslav Ciecierski** oraz flecistka **Anna Jundziłł** z Olsztyna, w środę 19. 10 o godz. 19.00 w kościele ewangelickim Na Niwach w Cz. Cieszynie koncertować będą organistka **Ewa Polska** z Bydgoszczy oraz zespół wiolonczel „Quatroceto” z Bytomia, a w czwartek 20. 10. o godz. 19.00 w kościele św. Elżbiety w Cieszynie przedstawi się organista **Władysław Szymański** z Mikołowa oraz „Trio Espagnol” z Brna (mezzosopran, skrzypce, banjan).

XVI Międzynarodową Dekadę Muzyki Organowej, Chóralnej i Kameralnej zakończy 21. 10. o godz. 18.00 w Kościele Jezusowym w Cieszynie koncert organisty **Dana Lönnqvista** z Finlandii, **Justyny Bachowskiej** (sopran) oraz Orkiestry Szkoły Muzycznej II Stopnia im. Karłowicza z Katowic pod dyrekcją **Wojciecha Sągółka**.

Organizatorami imprezy są Ośrodek Kultury „Strzelczyna” w Cz. Cieszynie oraz Cieszyński Ośrodek Kultury „Dom Narodowy” w Cieszynie. Kierownictwo artystyczne nad całością objął **Zygmunt Antonik**, konferansjerkę prowadziła **Alena Hasáková** oraz **Grażyna Durlow**.

le heca!

Jednej babce sie, jak to powiadajóm, nie przelywało. A kieregosi dnia przyszła do roboty w futrze. Koleżanki jóm zaroz obkoczyły, każdo pytała, skąd to futro. Nó i ta zaczęła opowiadać.
- Szła zech se roz przez miasto, dziwóm sie, stowo szumny mercedes. Elegancki pan, kiery siedziól w aucie, zaprosił mie do środka. Zawiół mie do swojij chałupy. A co to był

za chałupa! Z wraźnio zech niemal nie zymdlała. Pokojów tam było.... Nó, nie wiył wiela, strasznie moc. Zakładził mie do jednego, otworzył szafe, a tam same futra. Kozól se mi jedno wybrać. - Wzysztoko!
- Jak to wzysztoko?! - wrzasła jedna z koleżanek. - Przeca cosi musiałaś jeszcze zrobić!
- Prowda, zapomniałach. Musiałach skrócić rękowy.

znańskiego środowiska artystycznego. Otwarte wt-nie: 10-18.
KSIAŻNICA CIESZYŃSKA, Mennicza 46, Cieszyn: do 27. 10. wystawa pt. „Granice wytyczane słowami”, konflikt na Śląsku Cieszyńskim w świetle literatury politycznej (1848-1947). Otwarte po-śr i pt: 8-18, so: 9-15.

Wystawy

WIELKA GALERIA, galeria Teatru Cieszyńskiego: do 30. 10. wystawa ludwisarni Marii Tomáskowej - Dytrychowej „Dźwięki metali”. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłoszeniu w portierni TD.

BIAŁA GALERIA: do 16. 10. wystawa Petra Borečka - „Cesta za světlem”. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłoszeniu w portierni TC.

SALA WYSTAWOWA MANESA, DK Karwina: do 27. 10. wystawa „Karwiński salonik” (obrazy, rysunki, grafiki, plastyki i ceramika). Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-18.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazy z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”.
▲ do 23. 10. wystawa Zdeňka Hapala - lalkarza, plastyka i reżysera. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.
▲ **MUSAION, Hawierzów, Dělnická 14:** do 30. 10. wystawa „Barok w Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWCIC-KIEJ, Hawierzów Żywocice:** do 31. 12. wystawa „Od ognika do żarówki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **KOTUŁOWA DRZEWIONKA, Hawierzów Błędowice:** wystawa „Mieszkanie ludowe i tradycje rolnictwa w Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 8-16, so, nie: 8-12.

▲ **SALA WYSTAW W JABŁONKOWIE, rynek Mariński 14:** wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **INTERKLUB, Karwina Frysztać, rynek Masaryka 10:** do 20. 11. wystawa „Idziemy spać”. Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie:** stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Do 31. 12. wystawa „Pietwałd w zmianach stuleci”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Międzynarodowy koncert finansowy
POSZUKUJE PRACOWNIKÓW
do obsługi klientów.
Zapewniamy bezpłatne szkolenie i rekwalifikacje.
Wymagane min. wykż. średnie i niekaralność.
Kontakt nr. tel. +420 777 348 714

»Zgoda« w Polsce

W ubiegłą sobotę 1. 10., w dniu Międzynarodowego Dnia Muzyki, chór mieszany „Zgoda” Trzyniec, jak co roku jesienią, pojechał autokarem na „Jesiennie Spotkanie z Piosenką” do zaprzyjaźnionego od 18 lat chóru „Lutnia” do Zabrza Pawłowa. Koncert pn. „Pożegnanie Lata” poprzedziła przedpołudniowa wycieczka krajoznawcza do bogatej wsi Bujaków. Słynie ona z zabytku architektonicznego, którym jest kościół parafialny zbudowany w 1500 roku w miejscu poprzedniego drewnianego pw. św. Mikołaja Biskupa w Mikołowie-Bujakowie. Fundatorem kościoła była szlachecka rodzina Bujakowskich. Obecna świątynia była kilkakrotnie rozbudowywana, aby w roku 1996, kiedy poświęcony został nowy ołtarz, wykonany na wzór dawnego barokowego, uzyskać obecny wygląd. Kościół jest zarazem Sanktuarium Matki Bożej Opiekunki Środowiska Naturalnego. Dnia 9 września 2000 r. podczas uroczystości 500-lecia kościoła i 700-lecia Bujakowa metropolita katowicki, abp Damian Zimoń koronował Matkę Bożą Bujakowską. Przy parafii powstał ogród botaniczny pełen egzotycznej roślinności. Jego urok polega również na tym, że panuje tam atmosfera wyciszenia, radości i zadumy nad pięknem stworzenia.

Pełna miłych wrażeń „Zgoda” udała się do Dzielnicowego Ośrodka Kultury w Zabrzu Pawłowie, gdzie gospodarze zaprosili do zastawionych stołów. Po obfitym obiedzie i krótkiej próbie chórów w dużej sali, którą wypełnili sympatycy obu chórów oraz liczni dostojni goście, prezes „Lutni” Kazimiera Trombała zaprosiła na scenę chór mieszany „Zgoda” z Czech. Osiem pieśni: „Padze drobny deszczyk” E. Firlí, „Zbójnicka” P. Kaley, „Hej tam w dolinie” St. Hadyny, „Słuzylem ja tobie” W. Softysika, „Aká si mi krásna” E. Suchonia, „Modlitwa” W. A. Mozarta, „Kurdesz” F. Bohomolca, „Cyganeria” G. Mouzakisa przepięknie

połączyła prozą i poezją J. Kasprowicza, K. Wojtyły, K.C. Norwida, A. Chmielewskiego Michasia Raszka, dyrygowała Irena Malysz.

Nie tylko chór, lecz i duet Halina Cieślarska i Roman Cichy, którzy wykonali „Kohlysanke” F. Schuberta oraz pieśń sakralną „Nebeskou slávu” z akompaniamentem fortepianowym Ireny Malysz, zebraли gorące brawa i słowa uznania. Część drugą koncertu wykonał miejscowy, liczący około 40 chórzystów chór „Lutnia” pod batutą Jana Cygana. Również on zaśpiewał osiem pieśni, m.in. Świdra, Sadowskiego, Webera oraz nasz „Ojcowski dom” do słów J. Kubiszki. Połączono chóry zakończył koncert wspólnym wykonaniem pieśni „Ave verum corpus” W.A. Mozarta oraz „Oda do radości” L. van Beethowena.

Serdeczne podziękowania obu chórów złożyła akompaniorka i kierowniczka zespołów śpiewających w Gliwicach, Krystyna Stryja (wdowa po zmarłym byłym prezesie PZChIO w Warszawie, Walterze Stryjli). Resztę późnego popołudnia i wieczoru wypełniła wspólna biesiada. Na stołach przybranych w akcenty i kolory jesieni były wymyślne, smaczne ciasta, barszcz, krokiety... i tysiące i tysiące w drobny książeczkach. Sala wysłuchała wstawki muzycznej na saksofonie i akordeonie dwu „lutnian”, poczym zjednoczyła się we wspólnym śpiewaniu pieśni towarzyskich, ludowych, biesiadnych i na parkiecie.

Szybko nadeszła chwila, kiedy trzeba było podziękować za gościnę i serdeczność, życzyć kolejnych, równie udanych, owocnych i ciekawych spotkań i zaprosić „Lutnię” do nas, do Domu PZKO w Nieborach, na kolejne „Wiosenne Spotkanie z Piosenką” w kwietniu 2006 roku... Śpiew towarzyszył nam również w drodze powrotnej do domu. Bo wyrazem radości i zadowolenia jest właśnie śpiew. I.M.

TIPSPORT EHL: TRZYŃCZANIE WRACAJĄ DO »FORMY« Z UBIEGŁEGO SEZONU

Derby dla Witkowic

Hutnicze derby pomiędzy Witkowicami a Trzyncem nie zważyło do ČEZ Areny zbyt wielu kibiców (dokładnie 3864). Fani hokeja wyraźnie przeczuwali, że wielkiego widowiska z tego nie będzie. Obie drużyny w ostatnich kolejkach nie zachwycają, zwłaszcza Trzinec gra słabo i w Ostrawie przegrał piąty mecz z rzędu w tym sezonie.

Znów potwierdziło się, że współczesnego hokeja nie można grać bez dobrze poukładanej defensywy. A w wypadku Stalowników Trzyniec o dokładnej i zgranej fazie obronnej można było sobie tylko pomarzyć. W meczu nie pojawił się też napastnik Václav Pletka, który doznał kontuzji w niedzielnym pojedynku z Karłowymi Warami. Witkowiczanie utrzymali się w elitarnym gronie ośmiu najlepszych zespołów tabeli, Trzinec po dobrym wstępie zaczyna powoli przypominać ociężałego misia z ubiegłego, fatalnego wręcz sezonu.

● **HC WITKOWICE – STALOWNICY TRZYŃCIEC 3:1 (2:0, 0:0, 1:1). Bramki: 15. Hudec, 15. Köhler, 60. Irgl – 54. Kudrna. Sędziował Blecha. Kary 5:5, wykorzystane 1:1. Widzów 3864.** W bramce Stalowników pojawił się wbrew oczekiwaniom Radovan Biegl, aczkolwiek w pojedynku z Karłowymi Warami należał do najgorszych zawodników trzynieckiego zespołu. I tym razem rewelacji nie zgotował, często sporo problemów miał nawet z poskromieniem całkiem łatwych krązków. Przełomowa dla całego derby była 15. minuta. Gospodarze w przeciągu 39 sekund wyszli na dwu-

bramkowe prowadzenie. Najpierw w przewadze liczebnej Štefanka zza bramki idealnie wystawił Hudeca, który strzałem pod poprzeczkę nie dał szans Bieglowi, a na 2:0 podwyższył w tej samej minucie z dobitki Köhler, wykorzystując jeden z wielu błędów Biegla. Trzynieczanie nie ocknęli się z letargu również w drugiej tercji.



Do parteru sprowadził trzynieckiego kapitana Jana Peterka (z lewej) Zbyněk Irgl.

Co słyszać?

■ **LIGA MISTRZÓW TENISISTÓW STOŁOWYCH: Niederösterreich (Austria) – Start Sucha Górna 3:2.** Zawodnicy wicemistrza RC, Startu Sucha Górna, byli o krok od zwycięstwa nad jednym z największych faworytów rozgrywek. W decydującym piątym meczu Radek Košťál przegrał jednak z Lengerowem 0:3. Skalp mistrza świata Wernera Schlagera zdobył Radek Čihák. Wyniki: Chen Wixing – Košťál 3:0, Lengerow – Šereda 2:3, Schlagler – Čihák 1:3, Chen Wixing – Šereda 3:0, Lengerow – Košťál 3:0. Górnosuszanie w tegorocznej Champions League pokonali francuski Angers Vaillante i przegrali z Düselldorfem oraz Niederösterreichem. 30 października Start zagra na stołach Borussia Düsseldorf.

■ **SZCZYT SHISHA PANGMA ZDOBITY.** Członkowie wyprawy na himalajski ośmiotysięcznik Shisha Pangma (8027) Wiesław Chrzaszcz, Milan Pěgrimek i Petr Oczko (TJ Baník 1 Maja Karwina) po tragicznej śmierci swego kolegi Martina Oczki (zmarł na zawał serca na wysokości 6400 m)

zdecydowali się kontynuować wspinaczkę i 5 października o godz. 11.30 cała trójka stanęła na szczycie góry. Obecnie karwińscy alpinści są w drodze powrotnej do kraju.

■ **PIŁKA NOŻNA – MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIEGO:** B. Rychwałd – Cierlicko 3:1 (Musil, Blejchař, Broda – Heczko), Sn Hawierzów – Zabłocie 1:2 (Stach – Burián, Maciuga), G. Będowice – Sj Pietwałd 1:2 (Sobinowský – Molata, Juchelka), L. Łąki – SKF Hawierzów 4:1 (Pobuda 2, Brázdil, Hanusek – Skála), F. Orłowa – Domaslawice 3:4 (Honajzer, Svoboda, Dembický – Sváda 2, Pleyer, Sobocik), Sn Orłowa – Dąbrowa 1:2 (G. Kallo – Witosz, Keppert), Bogumin B – I. Piotrowice 1:3 (Gábor – Bogocz 2, Škvaridlo). Lokaty: 1. G. Będowice 25, 2. Sj Pietwałd 25, 3. Sn Hawierzów 20. **MISTRZOSTWA POWIATU F-M:** Bukowiec – Chlebowice 0:2, Noszowice – Gnojnik 3:4, Oldrzychowice – Piósek 4:2. Lokaty: 1. Hukwaldy 20, 2. Oldrzychowice 19, 3. Bukowiec 17, 6. Gnojnik 17, 8. Piósek 14 pkt. (jb)

ści w trzeciej tercji święciła sukces. 54. minucie. Podopieczni trenera Jan Neliba w końcu dobrze rozegrali ten fragment gry i w przewadze Kudrna (z podania Peterka) wykrzesali Trzynieca iskierkę nadziei – 2:1. Kupa a po nim w 57. minucie Tesana nie znaleźli jednak szczeliny w bracie Pinca, ostatnią deską ratunku bowiem gra bez bramkarza. W ostatniej minucie podczas desperackiej play gości ryzykownie rozegrał krązek Kudrna, „gumę” przechwycił miśk, podał do Irgla i było 3:1.

– W końcówce zabrakło nam szczęścia, ale ta kiepska partia trwa już zbyt długo – stwierdził meczu trener Stalowników Trzynieca Jan Neliba. – Strzelamy mało bram w tej materii musi dojść do zdecydowanej poprawy. Trzynieczanie mogą poprawić sobie humory już jutro, w Jaworowym zmierzą się z ósmym tabeli Libercem.

Lokaty: 1. Slavia 31, 2. Znojmo 3, Zlín 25, 7. Witkowice 20, Trzinec 12 pkt. **JUTRO:** Trzinec – Liberec (poprzednio 2:5) i Witkowice – Pilzno (2:2 w dogr.). JANUSZ BITTMAN

ECHA PIŁKARSKIEGO WEEKENDU W I A KLASIE – GRUPIE B

Indianie poskromili Stonawę

■ **STONAWA – FK HAWIERZÓW 1:3 (1:2). Bramki: 18. Dluhoš – 22. Zoller, 36. Holzer, 87. Antonczyk. Sędziował Pasterčák. W. 400.** Hawierzowianie potwierdzili rolę faworyta również na boisku Stonawy i zwłaszcza za dobrą grę w drugiej połowie zasłużyli na trzy punkty. Podopieczni trenera Jaroslava Vodáka rozpoczęli wprawdzie w wielkim stylu (już w 4. minucie w murowanej okazji znalazł się Wojtyna), ale inwencji starczyło gospodarzom tylko w pierwszych dwudziestu minutach meczu. Po ładnej bramce Dluhoša na 1:0 goście ocknęli się z letargu i w 22. minucie doprowadzili do wyrównania. Popłoch w defensywie Stonawy miał głównie aktywny Zoller, hawierzowianie zdominowali też środek boiska. Do przerwy Indianie zaaplikowali Stonawie jeszcze jednego gola (tu ewidentny błąd popełnił bramkarz Janovský). Druga odsłona przebiegała pod wyłączne dyktando podopiecznych trenera Zdeňka Menouška. Wynik meczu ustalił w 87. minucie Antonczyk. – W derby nie zawsze wygrywa faworyt, dlatego też cieszymy się z trzech punktów – stwierdził sekretarz hawierzowskiego klubu Bronislav Schimke.

■ **R. SKRZECZOŃ – STARE MIASTO 3:3 (2:1). Bramki: 12. i 87. Kubický, 8. J. Kvičala – 27. Konečný, 54. Kaňok, 70. Fára. Sędziował Takáč. Widzów 300.** Wiele wskazuje na to, że piłkarze Rapidu mają spore kłopoty z psychiką. To kolejny mecz, który skrzeczoniacy niepotrzebnie sobie komplikowali. W 12. minucie ekipa Marka Poštulki prowadziła już 2:0 i można powiedzieć, że Rapid zremisował na własne życzenie. – Kiedy prowadzimy różnicą dwóch

czy trzech bramek, zazwyczaj powtarza się ten sam nariusz. Inicjatywę przejmuje rywal, my bowiem bujamy w obłokach – stwierdził trener Skrzeczonia Marek Poštulka.

■ **BYSTRZYCA – LISKOWIEC 0:0. Sędziował Rusina. Widzów 300.** Bystrzycanie zaliczyli bardzo pechowy pojedynek. W pierwszej połowie sędzia nie uznał gospodarza gola (dopatrzył się faulu na bramkarzu), ale podopieczni trenera Morcinka nie rezygnowali. Fantastycznie bronił jednak bramkarz Smetana, stuprocentowych sytuacji wykorzystali m.in. Faruga (poprzeczka) i Štrtváček. – Jednym z naszych celów jest utrzymanie kontaktu z czołową tabelą, w niedzielnym meczu musimy pokonać u siebie Bruszcperk – apeluje dyrektor strzyckiego klubu Petr Šingel.

■ **SJ RYCHWAŁD – CZELADNA 1:1 (1:0). Bramki: Severa – 48. Řehánek. Sędziował Moravec. Widzów 111.** Gospodarze w meczu z wiceliderem tabeli wnieśli się wyżyny. Slavoji zaskoczył rywala już w I połowie, kiedy grał bardzo aktywnie, pozwalając gościom na niewiele. W 30. minucie błąd bramkarza wykorzystał Severa i gospodarze zasłużyli na prowadzenie. Czeladna zważyła obroty dopiero po zmianie stron, na 1:1 wyrównał duży zamieszaniu podbramkowym Řehánek. Wynik uległ już zmianie, dobrych okazji w barwach Rychwałdu nie spożytkowali m.in. Džik i Macura.

Lokaty: 1. Hawierzów 21, 2. Czeladna 18, 3. Skrzeczko 15, 4. Stonawa 11, 9. Bystrzyca 11, 11. Rychwałd 8 pkt.

Na świętą Jadwigę...

Święta Jadwiga żyła w latach 1174-1243, pochodziła z Bawarii. Kiedy miała zaledwie 12 lat, rodzice wydali ją w roku 1186 za mąż za Henryka – syna śląskiego wojewody z Wrocławia. Wychowała trzy córki i trzech synów. Razem z mężem założyła klasztor w Trzyniecu, na który przekazała całe swoje wiano. Jej najmłodszy syn Henryk poległ bohaterską śmiercią w bitwie z Tatarami pod Legnicą. Po śmierci swego męża w roku 1238 odeszła do klasztoru, żeby pomagać chorym i biednym ludziom. Za jej bogobojność, ofiarność, niesienie pomocy biednym i chorym została po śmierci wzniesiona na ołtarze w poczet wszystkich świętych.

W Mostach koło Jabłonkowa między drogą główną, zwaną Cesarską, prowadzącą ponad tunel przez słynne Szańce, gdzie można obejrzeć resztki średniowiecznych wałów obronnych i gdzie znajduje się dział wodny, stoi kościółek pod wezwaniem Świętej Jadwigi. W tym kościele corocznie 17 października w dniu imienin Świętej Jadwigi odbywa się odpust, na który wierni pątnicy z całej okolicy schodzą się, by pokłonili się przed ołtarzem Świętej Patronce i wyzłazić ze swych smutków i trosk. Żeby wyprószyć za jej wstawiennictwem przez modlitwę podczas mszy świętej wszelkie

łaski boże. Żeby wspólnie z orkiestrą dętą zaśpiewać głośno „Te Deum laudamus – Ciebie Boże chwalimy”.

Natomiast na placu przed kościołem tłum i szum, gwizd i pisk kręcącej się karuzeli i głośne nawoływanie komedianów do rozkoszy odpustowych. Jest i stara wróżka z małą świnką morską sprzedająca na różowych i niebieskich kartkach swoje napisane wróżby. Mała „morka” zaś przez ugrzyzenie kawałka rogu kartki napisanej wróżby potwierdza kochankom długie wspólnie przeżyte lata w zdrowiu, szczęściu i miłości. Jest pachnący turecki miód i na patyczku pod dużym parasolem puszysta białoróżowa wata cukrowa. Wysoko nad parasolem na cienkich niteczkach fruwały leciutkie kolorowe baloniki. Obok pod straganem u góry na sznurku wiszą różańce, medalioniki, koraliki, piszczałkowe pięknie ufarbowane papierowe koguciki i różnego rodzaju pluszowe upominki. A na dole na dużym stole rozsiadły się serca odpustowe. Małe i duże, z napisem i bez, wszystkie pięknie kolorowym cukrowym lukrem wystrójone.

Przypomniało mi się jedno duże serce z piernika, które podarował mi chłopiec hen dawno, wiele lat temu z mosteckiego odpustu „Jadwigi”.

Maria Kluzowa

Urodzinowe refleksje

Było piękne sobotnie, jesienne popołudnie. Siedzieliśmy na ławeczce. Ja oraz dwukrotnie wspomniany w sobotnich numerach „Głosu Ludu” Jubilat, pan Paweł Rucki. Wzrok i myśli skierowałyśmy na Dom PZKO w Gutach. Uplętno niemal 30 lat od rozpoczęcia jego budowy. I leż to potrzeba było trudu, poświęcenia, siły i zapału, aby skończyć to wielkie dzieło, które dziś służy tutejszemu społeczeństwu. Garstka ludzi najaktywniejszych, którzy pracowali setki, a niekiedy tysiące godzin bez wynagrodzenia. Za dobre słowo: dziękujemy. Wielu z nich już dzisiaj nie ma wśród nas, a jednak trwały ślad po nich pozostał. Ci, którzy dzisiaj sterują PZKO-wskim Kołem, z całym szacunkiem i wdzięcznością patrz na ten obiekt... Warto by, by ten zapal,

entuzjazm utrzymał się i wśród wszystkich członków PZKO również w czasach dzisiejszych. Żeby rozwiłk dziedzictwo przodków.

W trakcie trwającej trzy lata budowy guckiego Domu PZKO, która wymagała od ludzi przepracowania niemal 20 tysięcy godzin, nie zanotowano ani jednego zagrożenia zdrowia wypadku. Kiedy otwierano ten lokal, budowniczy nie mieli żadnego długu pieniężnego do spłacenia. Wspominając tamte czasy pan Rucki, ówczesny prezes Koła i jeden z głównych inicjatorów budowy, nie ukrywa zadowolenia i satysfakcji.

Warto, aby o tym dowiedziały się następne pokolenia miejscowych Polaków. A także pozamiejscowych...

Znajomy Jubilata